

اطلاعات

ترحم

کامبیز عزیزم

برادر جان، نمیدونی چه دلتنگم

در چہارمین ہجدهم مرداد ہے تو

هایل مقدم (کاویان)

پیام همدردی رهبر معظم انقلاب به مردم لبنان

حضرت آیت‌الله‌خامنه‌ای در پی حادثه انفجار بندر بیروت با مردم لبنان ابراز همدردی کردند. متن کامل پیام رهبر انقلاب که در حساب توئیتر پایگاه اطلاع‌رسانی KHAMENEIIR منتشر شد به شرح زیر است:

«فاجعه دردناک انفجار بندر بیروت – که منجر به کشته و زخمی شدن تعداد زیادی از مردم و خسارات شدید شده – با شهروندان عزیز لبنانی همدردم و در کنار آنان هستم. صبر در برابر این حادثه، برگ زرینی از افتخارات لبنان خواهد بود.»

سرویس خارجی: انفجار مهیب در یکی از انبارهای بندر بیروت اتفاق بر خسارات سنگین به پایتخت لبنان صدها کشته نیز بر جا گذاشت تا جایی که به ادعای مقامات لبنانی، این انفجار مشابه حمله اتمی آمریکا به ژاپن بود.
صلیب سرخ لبنان شمار رسمی کشته‌ها را ۱۱۳ نفر اعلام کرد اما نظر می‌رسد با توجه به شدت و وسعت انفجار شمار قربانیان باز کم افزایش یابد.
صلیب سرخ لبنان شمار زخمی‌های این انفجار را هم بیش از ۵۰۰ نفر اعلام کرد. رسانه‌های لبنان گزارش دادند که «نزار نجاریان» دبیر کل حزب کتائب لبنان در این انفجار بر اثر شدت جراحات جان خود را از دست داد. همچنین معاون سخنگوی دبیر کل سازمان ملل گفت در پی انفجار مهیب بندر بیروت، ۴۸ نفر از پرسنل سازمان ملل و ۲۷نفر از خانواده‌های آنان داد که یک کارمند این سفارتخانه در حادثه انفجار بیروت کشته و یک نفر دیگر نیز زایلید شد.
همچنین گفته می‌شود یکی از شهروندان مغرب نیز در انفجار مهیب بیروت زخمی شد. گفته شد که پی وقوع آتش‌سوزی گسترده در یکی از انبارهای مواد محترقه در بندر بیروت، این انفجار با مردم لبنان در حال، «مرغان عبود» استنادار بیروت اعلام کرد که نیمی از بیروت و مراکز اداری این استان ویران شده است. همچنین به گزارش رسانه‌های لبنانی کاخ ریاست‌جمهوری بعداً نیز دچار آسیب شده است. از طرفی خبرگزاری فرانسه گزارش داد که شدت انفجار در بندر بیروت به‌قدری مهیب بود که ساختمان قیروس آن را شسیدند.
در این حال شورای عالی دفاع لبنان سه روز تعطیلی و عزای عمومی در این کشور اعلام کرد و قرار است نیروهای نظامی مسئولیت امنیت بیروت را برعهده بگیرند.
همچنین مقرر شد کمیته تحقیق درباره فاجعه بندر بیروت تشکیل شود و گزارش خود را طی پنج روز آماده کند و حالت فوق‌العاده تا دو هفته در بیروت ادامه یابد.
شورای عالی دفاع لبنان هم در جلسه خود اعلام کرده بیروت را شهر آسیب دیده اعلام کرد و خواستار تشکیل کمیته تحقیق باب برای تحقیقات پیرامون علل و عوامل اصلی وقوع انفجار مهیب در بندر بیروت شد.
در چنین شرایطی شبکه العالم به نقل از منابع لبنانی گزارش داد که علت انفجار، اتصال برق بود و آتش از کانتینر ترقه‌ها به کانتینر مواد نیترات سرایت کرد. سرلشکر «عباس ابراهیم» مدیر کل اداره امنیت عمومی لبنان در پاسخ به رسانه‌ها گفت که علت انفجار احتمالاً به دلیل مواد با قدرت انفجار بالا بوده باشد. شبکه تلویزیونی «ال بی سی» لبنان هم اعلام کرد موادی که سرلشکر ابراهیم از آن حرف زده، ماهی پشه، از یک کشتی کشف و ضبط شد و قرار بود نابود شود.

واکنش مقامات لبنان
رئیس‌جمهوری لبنان گفت: بر ادامه تحقیقات و پرده برداشتن از ابهامات حادثه بیروت در اسرع وقت مصر هستیم.میشل عون تأکید کرد: مسئولان این انفجار را به شدیدترین شکل ممکن مجازات خواهیم کرد.عون ادامه داد: از هیأت عالی امداد رسانی می‌خواهم خسارت‌های به وجود آمده را پاکسازی کند و کمک‌رسانی‌های لازم را انجام دهد.
نخست‌وزیر لبنان هم اعلام کرد که انفجار مهیب بندر بیروت ۷۵۰تن نیترات آمونیوم منجر شد.حسان دیاب تأکید کرد تا پیش از انجام تحقیقات، تصمیمی اتخاذ نخواهد کرد. وی گفت: من تعهد ملی می‌دهم که عاملان این فاجعه مجازات خواهند شدو مسئولین حادثه نیز باید در پرحادث خواهند کرد.وفود: من زودتر از انجام تحقیقات تصمیم نمی‌گیرم، تا مشخص شود که چرا این مواد که از شش سال پیش در این محل نگهداری می‌شده به این شکل رها شده بوده؛ اکنون زمان تعامل با این فاجعه است. دیاب اظهار داشت: من از تمامی کشورهای دوست و برادر درخواست می‌کنم به کمک لبنان بیایند و به ما در اتیام این زخم کمک کنند.وی گفت: ما با فاجعه ای بزرگ روبرو هستیم و سراسر لبنان مصیبت زده ست و این مصیبتی است که تنها با اراده و همبستگی لبنانی‌ها می‌توان از آن عبور کرد. نخست وزیر لبنان تأکید کرد: چیزی که می‌توانم بگویم این است که اجازه نخواهم داد عاملان وقوع این فاجعه بدون مجازات باقی بمانند و کسانی که مسئول وقوع این فاجعه بوده اند یا در توان آنان را بپردازند. آنچه اکنون حائز اهمیت به نظر می‌رسد این است که ما در این مصیبت، وحدت را حفظ کنیم و تضارب دیدار علت اصلی و حقیقی وقوع انفجار را در پایان تحقیقات در این زمینه موکل می‌کنیم. از سوی استنادار بیروت متاثر از صحنه‌های وحشتناکی که مشاهده کرد و میزان خسارتی که پی انفجار بیروت به جا مانده بود، به گریه افتاد. «مرغان عبود» استنادار بیروت پس از وقوع انفجار در بیروت گفت: آنچه اتفاق افتاد مشابه حوادث هیرشما و ناگازاکی در ژاپن بود.وی افزود: ۱۲ نفر از نیروهای این کشور نجاتی که محل حادثه آمده بودند، پس از انفجار مود ناپدید شدند و هیچ اطلاعی از آنها در دست نیست. استنادار بیروت متاثر از صحنه‌های وحشتناکی که مشاهده کرده و میزان خساراتی که پی انفجار بیروت به جا مانده بود، به گریه افتاد و افزود: بیروت مصیبت دیده است و میزان ویرانی و خرابی زیادت است و اتفاق رخ داده پی‌سابقه است. استنادار بیروت همچنین از حجم خسارت‌های وارده بر اثر انفجار بیروت سخن گفت و اعلام کرد که حجم خسارات وارده به بندر بیروت و اطراف آن بر اثر انفجار بین ۳ تا هیلیارد دلار و چه بسا بیشتر برآورد شده است. وی اعلام کرد که ۲۰۰هزار نفر از مردم لبنان از کشور در این انفجار بیروت پی‌خامان شده‌اند.استنادار بیروت گفت: موادی که قابلیت انفجار گسترده داشتند به صورت نامطلوبی انبار شده بود و یک گزارش امنیتی در سال ۲۰۱۴تسبیت به احتمال وقوع انفجار در بندر هشتاد درصد بود. از سوی دیگر وزیر دفاع لبنان با بیان اینکه سیلوی ذخیره کندم در بندر بیروت بر اثر انفجار از این رفته است، اعلام کرد که ذخیره کافی در اختیار داریم و برخی کشتی‌ها هم حامل کندم هستند. وی همچنین گفت لبنان ذخیره کافی برای حفظ یک ماه دارد و دولت تلاش می‌کند تا مواد مخدایی بیشتری ذخیره کند.از سوی دیگر، روند اورآپرداری از محل انفجار در بندر بیروت آغاز شده است. مسئولان لبنانی اعلام کرده اند که نه مردم این کشور برای معاونت از ورود آلودگی‌های پخش شده در هوا به ریه‌هایمان باید از مودد کمک بر روی هم استفاده کنند.

حزب الله لبنان هم در بیانیه ای در خصوص انفجار بیروت تأکید کرد آنچه رخ داد یک فاجعه ملی بزرگ بود که لبنان و لبنانی‌ها را در شرایط سختی قرار داده است. حزب الله لبنان با صدور بیانیه‌ای به انفجار مهیب در شهر بیروت واکنش نشان داد. بر اساس این گزارش، در بیانیه حزب الله آمده است: به ملت لبنان و خانواده شهیدا و مجروحان تسلیت می‌گویم و با آنها همراهی می‌کنیم. حزب الله لبنان تأکید کرده است: آنچه رخ داد فاجعه ای ملی بزرگ بود که لبنان و لبنانی‌ها را در شرایط سختی قرار داده است. در بیانیه حزب الله همچنین تأکید شده است: فاجعه دردناک انفجار بندر بیروت، ویرانی پی‌سابقه ای در دنبال داشت و قطعاً چنین فاجعه‌ای پیامدهای خطرناکی در عرصه‌های مختلف انسانی، بهداشتی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و به دنبال دارد. حزب الله یادآور شد که عبور از بحران کنونی تنها از طریق وحدت و یکپارچگی میسر است و باید مقاومت تقویت کرد که تمامی امکانات خود را در اختیار مردم شریف لبنان قرار می‌دهد. حزب‌الله با بیان بیانیه خود آورده است: از خدادوند متعال می‌خواهیم که شهبشار را رحمت کرد و به خانواده‌هایشان صبر عنایت فرماید. از سوی دیگر پی زخمی شدن هزاران نفر از مردم لبنان در انفجار مهیب بیروت حزب‌الله یک کمپین برای اهدای خون به حادثه‌شد دیدگان رماندگار کرد. حزب الله از رانندگان و کمپین در همه مراکز بهداشتی لبنان و بیمارستان‌ها برای اهدای خون، حادثه‌دیدگان انفجار مهیب بیروت خبر داد و از همه خواست در این وظیفه انسانی مشارکت کنند.

در چنین شرایطی سخترانی دبیرکل حزب الله لبنان به دلیل انفجار بیروت به تعویق افتاد. «سید حسن نصرالله» دبیرکل حزب الله لبنان سخنرانی دیروز چهارشنبه خود را به تأخیر معطل کرد و انفجار و در راستای پایبندی به عزای عمومی، تا اطلاع ثانوی به تأخیر معطل شد. همزمان روزنامه لبنانی الاخبار انفجار مهیب در بندر بیروت را تشبیه به یک جنگ هسته‌ای دانست و به لزوم پیگرد عاملان اصلی این اتفاق تأکید کرد. روزنامه الاخبار نوشت: شدت انفجار مهیبی در بندر بیروت رخ داد معادل قدرت یک بمب هسته‌ای بود و درست است که هیچ‌گونه ماده رادیواکتیوی در این انفجار نبود اما یکی از سربازهای امنیتی درباره وجود بمب‌های رلیاته سعی از دهه ۹۰ قرن گذشته در نزدیکی این انبار صحبت می‌کند و اتفاقی که افتاد بسیار بزرگتر از حد تصور است و این یک فاجعه تاریخی نهمتا برای لبنان که کل کاروانشانه و جهان از زمان اختراع باروت بود. انفجار افزونه به اعتقاد بسیاری از کارشناسان انفجار بیروت شبیه به یک جنگ بود که طی چند دقیقه یک شهر زیای ساحلی را تبدیل به ویرانه کرد.

ابراز همدردی مقامات ایران

رئیس‌جمهوری در پیامی با ایران تسلیت و تأثر از حادثه ناگوار انفجار مهیب در بندر بیروت اظهار داشت: ایران آماده ارسال کمک‌های پزشکی و دارویی و مداوای مجروحان و سایر مساعدت‌های درمانی لازم است.
حجت‌الاسلام حسن روحانی رئیس‌جمهوری اسلامی ایران در پیامی به همتای لبنانی خود به پاس‌ابراز تأثر از حادثه ناگوار انفجار مهیب در بندر بیروت و جان باختن و مجروح شدن جمعی از شهروندان آن کشور، تأکید کرد که تهران در راستای اقدامات انسان‌دوستانه، آماده ارسال کمک‌های پزشکی و دارویی و مداوای مجروحان و سایر مساعدت‌های درمانی لازم است و امیدوار است هرچه

صاحب امتیاز: شرکت ارتباطی آپا (مؤسسه اطلاعات)

مدیر مسئول: سیدمحمدوعادئی

سردبیر: علیرضا خانی

نشانی: تهران- بلوار میرداماد- خدایان مصطفی جنوبی (نفت سابق)

ساختمان اطلاعات-کد پستی ۱۵۴۹۵۳۱۱۱ (تهران)

پست تصویری تحریریه ۲۲۰۲۲۵۸۰

تلفن: ۲۹۹۹۹۹

تأثیر انگهی‌ها ۱۰۹۶۲۲۵۸۰

تلفن پذیرش آگهی‌ها ۱۸-۱۲-۲۲۵۸۰۰

نشانی اینترنت: http://www.ettelaat.com

پست الکترونیکی: ettelaat@ettelaat.com

منشور اخلاقی: http://www.ettelaat.com/ftp/manshoor.pdf

اطلاعات

◄ سال نود و پنجم ►

سر‌یع تر ابعاد این حادثه مشخص شود و آرامش به این شهر بازگردد، متن پیام تسلیت حجت‌الاسلام حسن روحانی به میشل عون رئیس‌جمهوری لبنان به این شرح است:حادثه ناگوار انفجار مهیب در بندر شهر بیروت و جان باختن و مجروح شدن جمعی از شهروندان آن کشور، موجب اندوه و تأثر عمیق گردید.اینجانب به‌نمایدگی از ملت و دولت جمهوری اسلامی ایران ضمن ابراز همدردی با خانواده‌های قربانیان از صمیم قلب این مصیبت را به جنابعالی و مردم آن کشور دوست و برادر تسلیت می‌گویم و برای درگذشتگان حادثه، علو درجات و برای مجروحان سلامتی و شفای عاجل مسألت دارم. دولت جمهوری اسلامی ایران در راستای اقدامات انسان‌دوستانه، آمادگی خود را برای ارسال کمک‌های پزشکی و دارویی و مداوای مجروحان و سایر مساعدت‌های درمانی لازم اعلام می‌دارد و امیدوار است هرچه سریع‌تر ابعاد این حادثه مشخص شود و آرامش به این شهر بازگردد. دبیر شورای نگهبان نیز با اشاره به انفجار بیروت گفت: کشورهای اسلامی با همکاری هم، نیازهای فوری و بلند مدت مردم و دولت لبنان را بر طرف کنند.

از سوی آیت الله ربیسی رئیس قوه قضاییه با صدور پیامی حادثه دلخراش انفجار در بندر بیروت که منجر به کشته و زخمی شدن تعدادی از مردم عزیز لبنان شد را تسلیت گفت. در این پیام آمده است: حادثه دلخراش انفجار در بندر بیروت که منجر به کشته‌ و زخمی شستادن تعدادی از مردم عزیز لبنان شد، قلب دوستداران مردم آن کشور و ملت مقاومت را آزرده کرد. آسیب به دولت و ملت و دولت لبنان، بر طرف کند.

در حوزة انساندوستانه به کشور دوست و برادر لبنان را به اطلاع وزیر امور خارجه لبنان رساند. وی با بیان اینکه جمهوری اسلامی ایران اقدام به ارسال کمک‌های پزشکی و بیمارستان صحرایی در این زمینه برای کمک به لبنان در پی وقوع این فاجعه می‌کند، تصریح کرد که ایران در کنار لبنان ایستاده است. وزیر امور خارجه کشورمان همچنین در واکنش به انفجار خونین در بیروت پیامی را در صفحه مجازی منتشر کرد و نوشت: «لبنان قوی بمان.» طرف در پیامی دو روز زبان عربی و انگلیسی با خانواده‌های قربانیان حادثه انفجار لبنان ابراز همدردی کرد. وی در پیام توئیتری خود به زبان عربی نوشت: «قلب‌های ما در این فاجعه بزرگ با ملت لبنان است. شهدا مورد رحمت قرار بگیرند و صبر و آرامش برای خانواده قربانیان؛ و مجروحان نیز شفا یابند. سلام و درود خدا بر این کشور غرورآفرین.» طرف در پیام خود به زبان انگلیسی نیز نوشت: «ایران مانند همیشه آماده است به هر نحوی که ضروری باشد کمک رسانی کند. لبنان قوی بمان.» همزمان سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران هم بر آمادگی کشورمان برای کمک به برادران و خواهران لبنانی تأکید کرد. «سید عباس موسوی» انفجار شدید در بندر بیروت و کشته‌ و زخمی شستدن صدها تن در این حادثه دلخراش را تأسف‌آور و نگران‌کننده دانست و اظهار داشت: با اندوه بسیار این حادثه و اخیر آن را دنبال می‌کنیم. سخنگوی وزارت امور خارجه ضمن اعلام همدردی و تسلیت ملت و دولت جمهوری اسلامی ایران با ملت و دولت لبنان، بر

پنجشنبه ۱۶ مرداد ۱۳۹۹	شنبه ۱۷ مرداد ۱۳۹۹
۱۶ دی‌المنجه ۱۴۴۱	۱۷ دی‌المنجه ۱۴۴۱
۲۰ کوسب ۲۰۲۰	۲۱ کوسب ۲۰۲۰
تظیر شرعی	تظیر شرعی
۱۰۰۱۲ دیه	۱۰۰۱۲ دیه
غروب آفتاب	غروب آفتاب
۲۲:۲۰ دیه	۲۲:۲۰ دیه
انقار غروب	انقار غروب
۲۳:۲۰ دیه	۲۳:۲۰ دیه
نیمه شب‌نوعی (بازدید سحر)	نیمه شب‌نوعی (بازدید سحر)
۲۴:۰۰ دیه	۲۴:۰۰ دیه
انان صبح (قرا)	انان صبح (شنبه)
۲۴:۰۴ دیه	۲۴:۰۴ دیه
طلوع آفتاب (قرا)	طلوع آفتاب (شنبه)
۱۷:۰۶ دیه	۱۸:۰۶ دیه

میشل عون، همتای لبنانی خود، کشته شدن شماری از شهروندان لبنانی در پی انفجار بندر بیروت را تسلیت گفت و برای مجروحان نیز آرزوی شفای عاجل کرد. اردوغان تصریح کرد که ترکیه آماده ارائه کمک به لبنان در زمینه‌های مختلف و در رأس آن امور بهداشتی است. همزمان، عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهوری مصر در واکنش به انفجار بیروت، به دولت و ملت لبنان تسلیت گفت و از خدادوند متعال برای مجروحان شفای عاجل و برای خانواده‌های قربانیان صبر، مسألت کرد. وزارت خارجه مصر نیز نسبت به انفجار بیروت نگرانی شدید خود را ابراز و تأکید کرد: قاهره با دقت جزئیات این رخداد در دنبال می‌کند و تماس‌های لازم را با مسئولان لبنانی خواهد داشت. ما در کاخ بررسی ای اور هستیم که در این شرایط حساس چگونه به لبنان کمک کنیم. در همین حال، محمود عباس، رئیس‌تشرکات خودگردان فلسطین بر آمادگی و همبستگی فلسطین با بهریری و ملت لبنان در پی این انفجار تأکید کرد. وی از جانب خود و به نمایندگی از ملت فلسطین بر آمادگی جهت ارائه هرگونه کمک مطلوب به برادران لبنانی تأکید کرد. محمد اشتیه، نخست‌وزیر تشرکاتات خودگردان فلسطین هم از آمادگی دولت فلسطین برای ارائه هرگونه کمک به برادران لبنانی و اعزام کادرهای لایز احمر فلسطین برای کمک به زخمی شدگان خبر داد. اشتیه به خانواده‌های قربانیان تسلیت گفت و برای زخمی شستدگان آرزوی ششفای عاجل کرد و گفت سلامتی لبنان، سلامتی فلسطین است. اسماعیل هنیه، رئیس دفتر سیاسی جنبش مقاومت

اسلامی حماس نیز به خانواده قربانیان این انفجار تسلیت گفت. هنیه با رئیس‌جمهور، نخستست وزیر و رئیس پارلمان لبنان تماس گرفت و برای زخمی شدگان آرزوی شفای عاجل کرد و گفت: من اطمینان دارم که لبنان با قدرت و واکنش به این مصیبت را پشت سر می‌گذارد. من در حمایت خود از کنار مردم سرفراز و مقاوم آن برای هرگونه کمک و مساعدت ایستاده‌ام، وزیر کشور جمهوری اسلامی ایران نیز در تماس تلفنی با همتای لبنانی خود آمادگی کشورمان را برای کمک به لبنان اعلام کرد. در این حال کمیسیون بهداشتست و درمان مجلس شورای اسلامی در پیامی برای ارسال کمک‌های پزشکی، تیم درمانی، بهداشتی و انسان‌دوستانه به لبنان اعلام آمادگی کرد. این درحالی است که سفارت ایران در لبنان با صدور بیانیه‌ای ضمن اعلام حمایت کامل از لبنانان در پی انفجار بیروت، تصریح کرد که اولین هوپایماي ایران شامل کمک‌های لازم و تجهیزات پزشکی در بندر بیروت شد. سفارت ایران افزود: در چارچوب اعلام همبستگی برادرانه با لبنان اولین هوپایماي ایرانی حامل کمک‌های هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران وارد لبنان شد و تیمی پزشکی شامل جراح و پزشک‌های متخصص به علاوه بیمارستان سیار و کمک‌های انسانی و دارویی نیز با این هوپایما فرستاده شد.

واکنش‌های بین‌المللی

در پی انفجار شدیدی که در بندر بیروت رخ داد و ده‌ها کشته و هزاران زخمی برجا گذاشتست، مقامات کشورهای مختلف با مسئولان و مردم لبنان ابراز همدردی کردند. آنتونیو گوت‌رش با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که این سازمان از لبنان پس از وقوع انفجار مهیبی که در بیروت رخ داد، حمایت می‌کند. گوت‌رش به خانواده‌های قربانیان و همچنین دولت و ملت لبنان تسلیت گفت و برای زخمی شدگان از جمله نیروهای حافظ صلح وابسته به سازمان ملل مستقر در لبنان آرزوی شفای عاجل کرد. وی تأکید کرد، سازمان ملل به حمایت از لبنان در این شرایط سخت پایبند باقی می‌ماند و کمک‌های لازم برای تعامل با این مصیبت ارائه خواهد شد. از سوی شبکه اسکای نیوز از جلسه ویژه شورای امنیت درباره تبعات انفجار بیروت، خبر داد. اسکای نیوز اعلام کرد: شورای امنیت روز دوشنبه آینده به درخواست کشورهای عربی، به منظور بررسی تبعات انفجار بیروت نشست فوق‌العاده خواهد داشت. از سوی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا اعلام کرد، ما آماده ارائه کمک به لبنان هستیم و عمیقاً به خانواده‌های قربانیان این انفجار تسلیت می‌گوییم. در همین حال، همین‌امر مذاکرات بین‌المللی جهت تسلیت و تسکین افکار مردم لبنان در جریان است. وزیر امور خارجه آمریکا نیز بر آمادگی کشورش برای ارائه کمک‌های پزشکی، تیم درمانی، بهداشتی و انسان‌دوستانه به لبنان اعلام آمادگی کرد. این درحالی است که سفارت ایران در لبنان با صدور بیانیه‌ای ضمن اعلام حمایت کامل از لبنانان در پی انفجار بیروت، تصریح کرد که اولین هوپایماي ایران شامل کمک‌های لازم و تجهیزات پزشکی در بندر بیروت شد. سفارت ایران افزود: در چارچوب اعلام همبستگی برادرانه با لبنان اولین هوپایماي ایرانی حامل کمک‌های هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران وارد لبنان شد و تیمی پزشکی شامل جراح و پزشک‌های متخصص به علاوه بیمارستان سیار و کمک‌های انسانی و دارویی نیز با این هوپایما فرستاده شد.

در پی انفجار شدیدی که در بندر بیروت رخ داد و ده‌ها کشته و هزاران زخمی برجا گذاشتست، مقامات کشورهای مختلف با مسئولان و مردم لبنان ابراز همدردی کردند. آنتونیو گوت‌رش با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که این سازمان از لبنان پس از وقوع انفجار مهیبی که در بیروت رخ داد، حمایت می‌کند. گوت‌رش به خانواده‌های قربانیان و همچنین دولت و ملت لبنان تسلیت گفت و برای زخمی شدگان از جمله نیروهای حافظ صلح وابسته به سازمان ملل مستقر در لبنان آرزوی شفای عاجل کرد. وی تأکید کرد، سازمان ملل به حمایت از لبنان در این شرایط سخت پایبند باقی می‌ماند و کمک‌های لازم برای تعامل با این مصیبت ارائه خواهد شد. از سوی شبکه اسکای نیوز از جلسه ویژه شورای امنیت درباره تبعات انفجار بیروت، خبر داد. اسکای نیوز اعلام کرد: شورای امنیت روز دوشنبه آینده به درخواست کشورهای عربی، به منظور بررسی تبعات انفجار بیروت نشست فوق‌العاده خواهد داشت. از سوی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا اعلام کرد، ما آماده ارائه کمک به لبنان هستیم و عمیقاً به خانواده‌های قربانیان این انفجار تسلیت می‌گوییم. در همین حال، همین‌امر مذاکرات بین‌المللی جهت تسلیت و تسکین افکار مردم لبنان در جریان است. وزیر امور خارجه آمریکا نیز بر آمادگی کشورش برای ارائه کمک‌های پزشکی، تیم درمانی، بهداشتی و انسان‌دوستانه به لبنان اعلام آمادگی کرد. این درحالی است که سفارت ایران در لبنان با صدور بیانیه‌ای ضمن اعلام حمایت کامل از لبنانان در پی انفجار بیروت، تصریح کرد که اولین هوپایماي ایران شامل کمک‌های لازم و تجهیزات پزشکی در بندر بیروت شد. سفارت ایران افزود: در چارچوب اعلام همبستگی برادرانه با لبنان اولین هوپایماي ایرانی حامل کمک‌های هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران وارد لبنان شد و تیمی پزشکی شامل جراح و پزشک‌های متخصص به علاوه بیمارستان سیار و کمک‌های انسانی و دارویی نیز با این هوپایما فرستاده شد.

در پی انفجار شدیدی که در بندر بیروت رخ داد و ده‌ها کشته و هزاران زخمی برجا گذاشتست، مقامات کشورهای مختلف با مسئولان و مردم لبنان ابراز همدردی کردند. آنتونیو گوت‌رش با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که این سازمان از لبنان پس از وقوع انفجار مهیبی که در بیروت رخ داد، حمایت می‌کند. گوت‌رش به خانواده‌های قربانیان و همچنین دولت و ملت لبنان تسلیت گفت و برای زخمی شدگان از جمله نیروهای حافظ صلح وابسته به سازمان ملل مستقر در لبنان آرزوی شفای عاجل کرد. وی تأکید کرد، سازمان ملل به حمایت از لبنان در این شرایط سخت پایبند باقی می‌ماند و کمک‌های لازم برای تعامل با این مصیبت ارائه خواهد شد. از سوی شبکه اسکای نیوز از جلسه ویژه شورای امنیت درباره تبعات انفجار بیروت، خبر داد. اسکای نیوز اعلام کرد: شورای امنیت روز دوشنبه آینده به درخواست کشورهای عربی، به منظور بررسی تبعات انفجار بیروت نشست فوق‌العاده خواهد داشت. از سوی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا اعلام کرد، ما آماده ارائه کمک به لبنان هستیم و عمیقاً به خانواده‌های قربانیان این انفجار تسلیت می‌گوییم. در همین حال، همین‌امر مذاکرات بین‌المللی جهت تسلیت و تسکین افکار مردم لبنان در جریان است. وزیر امور خارجه آمریکا نیز بر آمادگی کشورش برای ارائه کمک‌های پزشکی، تیم درمانی، بهداشتی و انسان‌دوستانه به لبنان اعلام آمادگی کرد. این درحالی است که سفارت ایران در لبنان با صدور بیانیه‌ای ضمن اعلام حمایت کامل از لبنانان در پی انفجار بیروت، تصریح کرد که اولین هوپایماي ایران شامل کمک‌های لازم و تجهیزات پزشکی در بندر بیروت شد. سفارت ایران افزود: در چارچوب اعلام همبستگی برادرانه با لبنان اولین هوپایماي ایرانی حامل کمک‌های هلال‌احمر جمهوری اسلامی ایران وارد لبنان شد و تیمی پزشکی شامل جراح و پزشک‌های متخصص به علاوه بیمارستان سیار و کمک‌های انسانی و دارویی نیز با این هوپایما فرستاده شد.

حمله به کاروان نظامی آمریکا در جنوب عراق

سرویس خارجی: گروه‌های مسلح ناشناس به یک کاروان لجستیک ارتش آمریکا در جنوب عراق حمله کردند.گفته می‌شود حمله به این کاروان آمریکایی با بمب کنار جاده‌ای صورت گرفت.همزمان منابع خبری و امنیتی عراق از حمله موسیقی به «منطقه سبز» بغداد خبر دادند. هنوز مشخص نیست که این حمله تلفاتی با مجروح و به همراه داشته است یا نه. منابع رسانه‌ای عراق گزارش دادند که در پی این حمله موسیقی صابای آرزوی خطر در داخل سفارتات آمریکا به صدا درآمد. خبر دیگر اینکه سازمان الحشدالشعبی عراق از تشکیل اتاق اطلاعاتی مشترک در سه استان دیاله، کرکوک و صلاح‌الدین برای مبارزه با عناصر تکفیری و تروریستی داعش خبر داد.

اعلام فاجعه ملی در لبنان

در خصوص انفجار بیروت گفت: باید متذکر شوهرها در کنار لبنان باشند و به آن کمک کنند.
العامری افزود: با اندوه زیاد خبر وقوع انفجار بیروت را شنیدیم و از طریق رسانه‌ها میزان خسارت‌های وارده را مشاهده کردیم. وی همچنین گفت: به خانواده‌های قربانیان تسلیت می‌گویم و با ملت و دولت لبنان در این مصیبت بزرگ ابراز همدردی می‌کنیم.
نوری مالکی رئیس‌اتلاف «دولت قانون» و نخست‌وزیر پیشین عراق نیز در پیامی به دبیرکل حزب‌الله لبنان وقوع انفجار فاجعه‌آمیز در بندر بیروت و کشته و زخمی شدن شماری از شهروندان لبنانی در این حادثه را تسلیت گفت.سفارت عربستان در بیروت نیز از اتیاع سعودی در لبنان خواست تا در پی این انفجار، احتیاط پیشه کنند و در منازل خود بمانند.
ناف الجحرف، نایف الحوری همکاری خلیج فارس نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.

رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همبستگی با ملت لبنان در این لحظات دشوار تأکید کرد.
رئیس‌جمهور سوریه نیز در پیامی به رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار مهیب بندر بیروت را به وی و ملت لبنان تسلیت گفت. «بنسار اسده» تلگرافی به «میشل عون» رئیس‌جمهور لبنان، حادثه انفجار بندر بیروت و نیز به ملت لبنان تسلیت گفت و بر ایستادگی و همب

عید ولایت

پنجشنبه ۱۶ مرداد ۱۳۹۹ - سال نود و پنجم - شماره ۲۷۶۲۴

اعداد و اسناد جاودانگی غدیر

■ آیت‌الله جعفر سبحانی
صفحه ۳

امام علی (ع) در کنار رسول خدا

■ حجت الاسلام والمسلمین رسول جعفریان
صفحه ۴

سخن گفتن درباره علی (ع)

■ دکتر علی شریعتی
صفحه ۵

واقعه غدیر در نگاه شهید مطهری

■ شهید مطهری
صفحه ۶

غدیر از نگاه مقام معظم رهبری

عید الله الاکبر

غدیر در آثار اسلامی ما به «عیدالله الاکبر»، «یوم العهد المعهود» و «یوم الميثاق المأخوذ» تعبیر شده است. این تعبيرات که نشان دهنده تأکید و اهتمامی خاص به این روز شریف است. خصوصیتش در مسأله ولایت است. آن عاملی که در اسلام ضامن اجرای احکام است، حکومت اسلامی و حاکمیت احکام قرآن است. والا اگر آحاد مردم، ایمان و عقیده و عمل شخصی داشته باشند، لیکن حاکمیت - چه در مرحله قانونگذاری و چه در مرحله اجرا - در دست دیگران باشد، تحقق اسلام در آن جامعه، به انصاف آن دیگران بستگی دارد. اگر آنها افراد بی‌انصافی بودند، مسلمانان همان وضعی را پیدا می‌کنند که شما امروز در کوزوو، دیروز در بوسنی و هرزگوین، دیروز و امروز در فلسطین و در جاهای دیگر شاهدش بوده‌اید و هستيد - ما هم در ایران مسلمان عریق و عمیق خودمان، سالهای متمادی همین را مشاهده می‌کردیم - اما چنانچه حکام، قدری با انصاف باشند، اجازه خواهند داد که این مسلمانان به قدر دایره خانه خودشان - یا حداکثر ارتباطات محله‌ای - چیزهایی از اسلام را رعایت کنند؛ ولی اسلام نخواهد بود.

بیانات به مناسبت عید سعید غدیر
۱۳۷۸/۰۱/۱۶

اگر تخلف نمی‌شد...

امروز ما و جامعه بشری، همچنان در دوران نیازهای ابتدایی بشری قرار داریم. در دنیا گرسنگی هست، تبعیض هست - کم هم نیست؛ بلکه گسترده است، به یک جا هم تعلق ندارد؛ بلکه همه جا هست - زورگویی هست، ولایت نایحق انسان‌ها بر انسان‌ها هست؛ همان چیزهایی که چهار هزار سال پیش، دو هزار سال پیش به شکل‌های دیگری وجود داشته است. امروز هم بشر گرفتار همین چیزهاست و فقط رنگ‌ها عوض شده است. «غدیر» شروع آن روندی بود که می‌توانست بشر را از این مرحله خارج کند و به یک مرحله دیگری وارد کند. آن وقت نیازهای لطیف‌تر و برتر، و خواسته‌ها و عشق‌های به مراتب بالاتری، چالش اصلی بشر را تشکیل می‌داد.

راه پیشرفت بشر که بسته نیست. ممکن است هزارها سال یا میلیون‌ها سال دیگر بشریت عمر کند؛ هر چه عمر کند، پیوسته پیشرفت خواهد داشت. منتهی امروز پایه‌های اصلی خراب است؛ این پایه‌ها را پیغمبر اسلام بنیانگذاری کرد و برای حفاظت از آن، مسأله وصایت و نیابت را قرار داد؛ اما تخلف شد. اگر تخلف نمی‌شد، چیز دیگری پیش می‌آمد. «غدیر» این است. در طول دوران دویست و پنجاه ساله زندگی ائمه (علیهم‌السلام) - که عمر دوران ظهور ائمه از بعد از رحلت پیغمبر تا زمان وفات حضرت عسکری، دویست و پنجاه سال است - هر وقت ائمه توانسته‌اند و خودشان را آماده کرده‌اند تا این که به همان مسیری که پیغمبر پیش‌بینی کرده بود، برگردند؛ اما خب، نشده است دیگر. حالا ماها در این برهه از زمان، به میدان آمده‌ایم و همتی هست به فضل و توفیق الهی و ان‌شاءالله که به بهترین وجهی ادامه پیدا کند.

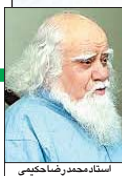
در دیدار اساتید و دانشجویان دانشگاه امام صادق (ع)
۱۳۸۴/۱۰/۲۹

نحوه طرح مسأله غدیر

مرحوم آقای مطهری (رضوان‌الله‌علیه) مقاله‌ای به نام «الغدیر و وحدت اسلامی» دارد. ایشان در آن، این مسأله را تبیین می‌کند که طرح مسأله غدیر، چطور می‌تواند وسیله‌ای باشد برای نزدیک کردن دلهای مسلمان‌ها به همدیگر. مرحوم علامه امینی هم عقیده شیعه را در «الغدیر» اثبات کرده است؛ اما کتاب، بیان، لحن، سلیقه و شیوه برخورد او با مسأله، طوری است که همه مسلمین را جذب می‌کند. شما تقریظ‌هایی را که مسلمانان مصر، شام و دیگر نقاط دنیا بر کتاب ایشان نوشته‌اند، ببینید. ما باید توجه داشته باشیم که نوع طرح مسأله، طوری نباشد که به جدایی مسلمان‌ها بینجامد. این خیلی مهم است. الان جمعیت انبوهی از مسلمانان دنیا به مکتب و مذهب ما معتقدند و در دنیا هم آبرومندند. هم جمهوری اسلامی در ایران و هم شیعیان در هر نقطه‌ای که هستند، مردم آبرومندی هستند و در عراق، لبنان و جاهای دیگر، مسلمان‌ها به وجود اینها افتخار می‌کنند. بنابراین باید مراقب باشیم که مسأله را طوری طرح کنیم که هم عقیده‌های خودمان ناراحت نشوند. البته باید عقیده خودمان را بیان و آن را تثبیت کنیم؛ اما اشتباهات و خطاها را هم برطرف کنیم.

۱۳۸۴/۰۹/۱۴

ادامه در صفحه ۲

اسناد محمد رضا خجعی

غدیر در زبان امیر المؤمنین (ع)

مگر با اعتراف به نبوت محمد (ص) و هیچ اعتقاد و عملی قبول نیست، مگر با قبول ولایت و سرپرستی آن کس که خداوند، خود، او را ولی و سرپرست قرار داده است. و آیین طاعت خدا به‌نجار نخواهد بود، مگر چنگ در زیند به توفیق و نگهداشت خدایی و نگهداشت آنان که اهل ولایت اویند؛ یعنی کسانی که در روز دوح (غدیر) درباره آنان آیت فرستاد، و اراده خویش را در حق بندگان خاص و گزیدگان خود اظهار داشت. و پیامبر را فرمود تا ابلاغ کند و گمراهان و منافقان را به چیزی نشمرد. و خود ضمانت کرد که او را از بد ایشان نگاه دارد. بدین گونه و با اشاره (به نگهداشت پیامبر از بداندیشان) درون آنان را که به ریب اندر بودند نمایان ساخت، و از باطن آن کسان که راه ارتداد می‌سپردند پرده افکند. اینجا بود که هم مؤمن و منافق، آنچه را باید بداندند دانستند. سپس آن کس که بی پروا بود و لایالی، از حق روی گردانید و آن کس که پا بر جای بود و استوار، بر پذیرفتن حق پای فشرد. و اینجا بود که جهالت پیشگی منافقان و خیره سری نابفرمانان فرونی گرفت. و بس دندان بر دندان فشردند و دست بر دست زدند. یکی سخن گفت، یکی بانگی کرد، و آن کس که نابفرمانی پیشه ساخته بود، بر همان سر بایستاد. و در این میان گروهی دیگر اعتراف کردند، اما نه از ته دل و نه از سر ایمان، چنانکه گروهی دیگر اعتراف کردند هم به زبان و هم از جان. ادامه در صفحه ۲

در یکی از روزهای خلافت امیر المؤمنین (ع)، روز عید غدیر (۱۸ ذیحجه)، که مصادف با روز جمعه بود، حضرت پس از حمد و ثنای پروردگار این خطبه عجیب را خواند:

پس از این باید بگویم، ای جماعت مؤمنان! خدای - عزوجل - در این روز برای شما دو عید فراهم کرد؛ دو عید بزرگ سترگ، که یکی از این دو جز به آن دیگری استوار نتواند بود. این چنین کرد تا نیکی را در حقتان به اتمام رساند و از راه درست آگاهتان کند، و در پی روشندلاتان برد از پرتو هدایت او فروغ یافته، و رهسپارتان سازد به راه روشن دین خود، و فراوان بر سرتان ریزد از نعمت های خویش. بدین روی، جمعه را روز اجتماع قرار داد و همه را به شرکت کردن در آن فرا خواند، تا آنچه در روزهای هفته کرده‌اید، تطهیر پذیرد و کزی و کاستی هایی که در کار و کسبتان روا داشته‌اید؛ جمعه به جمعه، به بهنجار آید و تصحیح شود. هم در این روز است یاد کرد مؤمنان یکدیگر را، و هم پدیدار شدن بیم پرهیزکاران از خداوند. و در این روز است که خداوند پاداش کردار نیکوکاران را چندین برابر دیگر روزها دهد. اما کار به اینجا تمام نشود، مگر آن که هر چرا که فرموده است به جای آرید، و از آنچه نهی کرده است دست بکشید، و برای کارهایی که به تأکید امر کرده است، فروتنانه کمر اطاعت بندید. اکنون بدانید که اعتقاد به توحید پذیرفته نیست،

غدیر است. در غدیر، چنین کاری اتفاق افتاد. دراجتماع بزرگ زائران و مجاوران حضرت علی بن موسی الرضا(ع) روز عید سعید غدیر خم، ۱۳۸۰/۱۲/۱۲ **بشريت، حکومت پنج ساله اميرالمومنين را هرگز فراموش نخواهد کرد**

امامت، یعنی همان اوج معنای مطلوب اداره جامعه در مقابل انواع و اقسام مدیریت‌های جامعه که از ضعف‌ها و شهوات و نخوت و فزون‌طلبی انسانی سرچشمه می‌گیرد. اسلام شیوه و نسخه امامت را به بشریت ارائه می‌کند؛ یعنی این‌که یک انسان، هم دلش از فیض هدایت الهی سرشار و لبریز باشد، هم معارف دین را بشناسد و بفهمد - یعنی راه را درست تشخیص دهد - هم دارای قدرت عملکرد باشد - که «یا یحیی خذ الكتاب بقوه» - هم جان و خواست و زندگی شخصی برایش حائز اهمیت نباشد؛ اما جان و زندگی و سعادت انسان‌ها برای او همه چیز باشد؛ که امیرالمؤمنین در کمتر از پنج سال حکومت خود، این را در عمل نشان داد.

شما می‌بینید که مدت کوتاه کمتر از پنج سال حکومت امیرالمؤمنین، به عنوان یک نمونه و الگو و چیزی که بشریت آن را هرگز فراموش نخواهد کرد، در طول قرن‌ها همچنان می‌درخشد و باقی مانده است. این نتیجه درس و معنا و تفسیر واقعه غدیر است.

در اجتماع بزرگ زائران و مجاوران حضرت علی بن موسی الرضا(ع) روز عید سعید غدیر خم، ۱۳۸۰/۱۲/۱۲

کتاب الغدير

همین کتاب الغدير هم به‌نظر من مهجور است. من به دوستانمان سفارش کردم الغدير را که در آن صدها کتاب است - یعنی ایشان درباره موضوعات مختلف، مطالبی دارد. گاهی صد صفحه، هشتاد صفحه درباره یک شخص، یک مطلب، یا یک حدیث، مطلب دارد و یک نفر باید اینها را از اول الغدير بخواند، تا به مطلب مورد نظر برسد و از آن استفاده کند. حالا کو آن آدمی که حوصله کند، یازده جلد کتاب الغدير را بخواند و این گونه مطالب را بیرون بکشد؟! - مورد بررسی دقیق قرار دهند و موضوعات مختلف را دانه دانه بیرون بکشند؛ هر کدامشان یک کتاب، یا یک جزوه است.

الغدير هم - آن کاخ عظیمی که مرحوم امینی ساخته - به جای خود محفوظ؛ این کتاب‌ها هم دانه دانه باید و اقتدار عالم را پر کند. یعنی الغدير به صورت یک مجموعه، وجود داشته باشد، یک جا هم جزوه، جزوه وجود داشته باشد.

استاد محمد رضا حکیمی

نرسد. شتاب کنید در طاعت، پیش از گذشتن فرست. (میندارید که فرا رسیدن روز پاداش بس دور است، بلکه همین حالاست). چنین است که گویی دم لذت (تباه کننده خوشی ها= مرگ) در رسیده است. دیگر نه گریزگاه نجاتی هست و نه دور شدگاه خلاصی . این مجمع اکنون به پایان می رسد و شما همگی روانه خانه های خویش می شوید. بروید- خدای بر شما رحمت فرستد- و بر خانواده خود فراخ گیرید. به برادران خود نیکی کنید. خداوند را بر این نعمت که شما را بخشیده است، سپاس گزارید. متحد شوید تا خدا کمکتان کند. نیکویی کنید تا خدا دوستی تان را پایدار دارد. از نعمت های خداداد یکدیگر را هدیه فرستید. خداوند در این روز، چندین برابر عیدها پاداش دهد. این گونه پاداشی را جز در این روز (غدیر) دیگر نخواهید یافت. نیکویی کردن در این روز، مال را بسیار کند و عمر را دراز. مهربانی کردن باعث رحمت خدا شود و مهربانی او. در این روز به برادران و به خاندان از مال خداداده ببخشید، هر اندازه که بتوانید. همواره چهره خندان دارید- چون به یکدیگر رسیدید، شادمانگی کنید و خدای را بر نعمت هایش سپاس دارید. بروید و به آنان که امیدشان به شماس، نیکی بسیار کنید.

در خورد و خوراک، خود و زیر دستانان یکسان باشید. این یکسانی و مساوات را تا جایی که توانایی دارید، عملی سازید که پاداش یک درهم در این روز، صد هزار درهم است، و برکت به دست خداست. روزه این روز را نیز خداوند مستحب قرار داده است و در برابر آن پاداشی بیش بزرگ نهد. اما اگر کسی در این روز، نیاز برادران خود را برآورد- پس از تمنا و درخواست- و با میل و رغبت خوبی کند، پاداش او چنان آن کس باشد که این روز را روزه داشته است و شب آن را با عبادت به بامداد رسانیده. و هر کس در این روز به روزه داری افطاری دهد، چنان است که گویی دسته دسته مردم را افطاری داده است.... همین که به یکدیگر رسیدید، همراه سلام، مصافحه کنید، و نعمتی را که در این روز نصیبتان شده است، به یکدیگر تبریک گوید. باید این سخنان را آن که بود و شنید، به آن که نبود و نشنید برساند و باید توانگران به سراغ مستمندان روند و قدرتمندان به دنبال ضعیفان. پیامبر- که درود خدا بر او باد- مرا به این چیزها امر کرده است.

غدیر از نگاه مقام معظم رهبری

عیدالله الاکبر

در دیدار مسؤولان و کارگزاران نظام به مناسبت عید غدیر خم، ۱۳۸۱/۱۲/۰۱

غدیر و انقلاب اسلامی ایران

شاید اکثر آن کسانی هم که در ماجرای بیعت امیرالمؤمنین علیه‌السلام و السلام، گرد آن بزرگوار را گرفتند و با او بیعت کردند و پای فشردند و فداکاری نمودند، واقعه غدیر و به طریق اولی ظهور اسلام و جنگ‌های امیرالمؤمنین را ندیده بودند. اما اسلام و هدایت و نور آن فقط برای کسانی نیست که در آن وقت حضور داشتند، بلکه برای همه و برای همیشه است: «و آخرین منهنم لما یلقوا بهم». انقلاب اسلامی، شروع یک راه پرافتخار و سعادت‌بخش بود. همه کسانی که از بی‌عدالتی رنج برده‌اند و تشنه عدالت اند، این پدیده را به جان دوست دارند و برای آن تلاش می‌کنند. همه کسانی که سنگینی و فشار نظام دیکتاتوری و اختناق و زورگویی و قدرت فردی را احساس کرده یا درباره آن فکر کرده‌اند، از انقلاب اسلامی، از حرکت ملت مسلمان و از مبارزه فراگیر این ملت استقبال کرده‌اند و می‌کنند. مخصوص امروز نیست، در آینده هم همین‌طور خواهد بود.

بیانات در دیدار مردم قم، ۱۳۸۱/۱۰/۱۹

اوج مطلوب همه رسالت‌ها

امیرالمؤمنین علیه‌السلام و السلام در مقابله با خطرها آن‌چنان شجاعانه عمل می‌کند که می‌گوید کسی نمی‌توانست با فتنه‌ای که من چشم آن را درآوردم - منظور، فتنه خوارج است - با فتنه ناکتین درافتد. آن معنویت و دین و اخلاق و فضیلت از یک طرف، آن بینش عمیق و شجاعت و فداکاری و عواطف رقیق انسانی در کنار صلابت و استحکام معنوی و روحی از طرف دیگر؛ همه اینها ناشی از عصمت است؛ چون خدای متعال او را به مقام عصمت برگزیده است و گناه و اشتباه در کار او وجود ندارد. اگر چنین کسی در رأس جامعه باشد، اوج مطلوب همه رسالت‌هاست. این معنای

۱۳۸۲/۰۲/۰۸

او عادل‌ترین شما در بین مردم است

نبی اکرم در بیان صفات امیرالمؤمنین می‌فرماید: «اعدکم فی الرعیة»؛ او عادل‌ترین شما در بین مردم است. هم عدالت درونی و معنوی و فردی امیرالمؤمنین مراد است و هم عدالت رفتاری و عدالت اجتماعی او. اینها چیزهایی است که در زبان به آسانی می‌شود بیان کرد، اما در تحقق و تبلور در عمل است که انسان به عظمت این حقیقت و کسانی که تجسم این حقیقت بوده‌اند، پی می‌برد. عدالت به معنای واقعی کلمه در وجود امیرالمؤمنین، در رفتار او، در تقوی او و در توجه او حضور دارد. در رفتار بیرونی او هم عدالت تجسم پیدا می‌کند. امروز بعد از گذشت قرن‌ها، اگر بخواهیم عدالت را تعریف کنیم و آن را در ضمن مثال و نمونه بیان کنیم، هیچ مثالی رساتر و گویاتر از رفتار امیرالمؤمنین علیه‌السلام نمی‌توانیم پیدا کنیم. این است که نبی اکرم او را به امر پروردگار و با نصب الهی به مردم معرفی و به مقام ولایت منصوب می‌کند. این یک حقیقت اسلامی است. این کجا و این‌که کسی معتقد باشد که هر ظالمی با هر شیوه و رفتار بازیگرانه‌ای توانست زمام قدرت را در دست بگیرد، مردم باید از او اطاعت کنند، کجا؟! این اسلام است یا آن؟!

لذا مسأله غدیر با این مضمون والا متعلق به همه مسلمان‌هاست؛ چون به معنای حاکمیت عدل، حاکمیت فضیلت و حاکمیت ولایت‌الله است. اگر ما هم بخواهیم حقیقتاً از متمسکین به ولایت امیرالمؤمنین باشیم، باید خودمان و محیط زندگیمان را به عدل نزدیک کنیم. بزرگترین نمونه این است که هرچه بتوانیم، استقرار عدل کنیم. چون دامنه عدالت نامحدود است. هرچه بتوانیم عدل را در جامعه بیشتر مستقر کنیم، شباهت ما به امیرالمؤمنین و تمسک ما به ولایت آن بزرگوار بیشتر خواهد شد.

غدیر در زبان امیرالمؤمنین (ع)

بهره‌زید، و با او مکر مکنید و از راه فریب در مییابید. یا اعتقاد به توحید و یگانگی خداوند و با اطاعت آن کس که شما را به اطاعت او امر کرده است، به خدای تقرب جوید. راه گمراهی مسپرد واز پی آنان که گمراه شدند و دیگران را گمراه کردند، مروید. خدای عزیز، گروهی را نگوئید است و در کتاب خویش (از قول آنان) چنین فرموده است: «انا اطعنا سادتنا و کبرائنا فاضلونا السیلا ربنا آتهم ضعفین من العذاب و العنهم لعنا کبیرا: ما مهتران و بزرگان خویش را اطاعت کردیم و ایشان گمراهان کردند. پروردگار! عذاب ایشان را دو چندان کن و برایشان لعنتی بزرگ فرست.» نیز فرموده است: « و اذا یحتاجون فی النار، فیقول الضعفاء للذین استکبروا انا کنا لکم تبعاً، فهل انتم مغنون عنا من عذاب الله من شیء، قالوا لو هدانا الله لهدیناکم: و آنگاه که در دوزخ مشاجره کنید، پس ضعفا به آنگاه استکبار کردند و بزرگی فروختند گوید، ما پیرو شما بودیم، آیا اکنون می‌توانید اندکی از این عذاب را از ما بردارید، آن‌گرددکشان گویند، اگر ما به راه خدا رفته بودیم شما را نیز به راه می‌بردیم»

اکنون، آیا می‌دانید که این استکبار (که در قرآن آمده است) چیست؟ استکبار ترک اطاعت آن کس (امام) است که خداوند امر به اطاعت آن کرده است، و گردن فرازی است در برابر آن کس که خداوند پیروی او را خواسته است. در قرآن از این گونه سرگذشت مستکبران بسیار آمده است. اگر آدمی در این گوته آیات ژرف بیندیشد، بی‌گمان او را از راه بد باز دارد و اندرز دهد. ای مؤمنان! بدانید که خدای- عزوجل- فرموده است: «ان الله یحب الذین یقاتلون فی سبیله صفا کانهم بنیان مرصوص: خداوند آن کسان را دوست می‌دارد که در راه او می‌جنگند، با صفتی چونان بناهای استوار در هم پیوسته.» آیا می‌دانید مقصود از «فی سبیل» چیست و راه خدا کدام است؟ منم صراط خدا، که هر کس آن را نییاماید (از او اطاعت نکند)، در چاه گمراهی فرو افتد. منم راه خدا، که پس از پیامبر مرا نصب کرده و نشان داده است؛ منم قسیم بهشت و دوزخ .

منم حجت خدا، هم بر بدکاران و هم بر نیکو کاران. از غنودن در غفلت بخیزید و پیش از فرا رسیدن اجل عمل کنید و برای دست یافتن به آموزش پروردگار بر یکدیگر پیشی گیرید، پیش از آن‌که(رستاخیز شوید) با رویی برافرازند درون آن بهشت و برون آن دوزخ. آنگاه بانگ کنید و بانگتان نشنوند و غریو برکشید و غریوتان به هیچ نگیرند. به خود آید، پیش از آن‌که فریاد بخواهید و کس به فریادتان

بقیه از صفحه اول

مسأله غدیر، ورود نبی مکرم اسلام در امر مدیریت جامعه است

مسأله غدیر و تعیین امیرالمؤمنین (علیه‌السلام و السلام) به عنوان ولی امر امت اسلامی از سوی پیامبر مکرم اسلام (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) یک حادثه بسیار بزرگ و پرمعناست. در حقیقت دخالت نبی مکرم در امر مدیریت جامعه است. معنای این حرکت که در روز هجدهم ذی‌الحجه سال دهم هجرت اتفاق افتاد، این است که اسلام به مسأله مدیریت جامعه به چشم اهمیت نگاه می‌کند. این‌طور نیست که امر مدیریت در نظام اسلامی و جامعه اسلامی، رها و بی‌اعتنا باشد. علت هم این است که مدیریت یک جامعه، جزو اثرگذارترین مسائل جامعه است. تعیین امیرالمؤمنین هم - که مظهر تقوا و علم و شجاعت و فداکاری و عدل در میان صحابه پیغمبر است - ابعاد این مدیریت را روشن می‌کند. معلوم می‌شود آنچه از نظر اسلام در باب مدیریت جامعه اهمیت دارد، اینهاست. کسانی که امیرالمؤمنین را به جانشینی بلافاصل هم قبول ندارند، در علم و زهد و تقوا و شجاعت آن بزرگوار و در فداکاری او برای حق و عدل، تردید ندارند.

این مورد اتفاق همه مسلمین و همه کسانی است که امیرالمؤمنین (علیه‌السلام و السلام) را می‌شناسند. این نشان می‌دهد که جامعه اسلامی از نظر اسلام و پیغمبر، چه نوع مدیریت و زمامداری و حکومتی را باید به عنوان هدف مطلوب دنبال کند.

دردیدار مردم پاکدشت در عید سعید غدیر،

۱۳۸۳/۱۱/۱۰

عید غدیر، سنت ملی ماست

عید غدیر هم سنت ملی ماست؛ چون ملت ما دارای ایسن عقیده و این محتوا و این هویت در ذهن خودش هست. یکی از کارهای دشمنان این است که ملت‌ها را از هویت خالی کنند. البته این قضیه، داستان مفصلی است و با دو کلمه، نه می‌شود ابعادش را نشان داد و نه می‌شود خطرش را آن‌چنان که هست، گوشزد کرد.

شما در محیط دانشجویی با این سیاست کلی که شناخته و ناشناخته و پیدا و پنهان وجود دارد، باید مبارزه کنید و مبانی ارزشی را - مبانی‌ای که حقیقتاً تشکیل‌دهنده هویت ملت ایران است و می‌تواند آنها را پیش ببرد و صاحب همه چیز کند - حفظ کنید.

بقیه از صفحه اول

بدین سان، خداوند دین خویش را کامل کرد و با کامل کردن دین، چشم پیامبر و مؤمنان و تابعان او را روشن ساخت. و این همان (واقعه غدیر) بود که برخی تان خود شاهد آن بودید و به برخی دیگران خبر آن رسید. و بدین واقعه، آن وعده نیکوی خداوند به شکیبایان در پیوست و پرداخته های فرعون و هامان و قارون و سپاه ایشان و تختگاهشان را تباه و ویران کرد. اما گروهی گمراه برجای ماندند که در تباه ساختن کار مردمان هیچ فرو نگذارند. ایشان را نیز خداوند در همان جایگاه های خود فرو خواهد گرفت و آثارشان را نابود خواهد ساخت و نشانه هایشان را محو خواهد کرد و از آن پس، دلهاشان را از دریغ و درد خواهد آکند و به گروهی ملخفشان خواهد فرمود که دستان ایشان باز هست و کالبد ایشان نیرومند ساخت و توانا یی شان داد، تا بدانجا که (به سوء اختیار و سوء استفاده از مواهب الهی) دین خدا را دگرگون کردند و احکام او را باژگونه ساختند. و بس زود- اما به هنگام- خداوند بر دشمنان خویش پیروز گردد و خدا لطیف است و خبیر. (لازم نبود این اندازه سخن گویم) چه اندک تر از این نیز ابلاغ را پسندیده بود. اکنون ای مردمان، مشمول رحمت خدای باشید در آنچه خداوند شما را بدان فرا خوانده و ترغیب کرده است؛ یکی بیندیشید و به سوی دین او روی آورید و راه او بسپرد. راههای پراکنده دیگر در پیش مگرد تا از راه خدا باز نمانید. در این روز، گشایش در رسید و منزلت آن کسانی که شایسته بودند، بلندی گرفت و برهان خدا روشن گشت. آری امروز، روز روشن کردن حق است و از مقام پاک(رهبر معصوم) به صراحت(نص) سخن گفتن. امروز، روز کامل شدن دین است. امروز، روز عهد و پیمان است. امروز، روز گواهی و گواهان است. امروز، روز نمایاندن بنیادهای نفاق و انکار است. امروز، روز بیان حقایق ایمان است. امروز، روز راندن شیطان است. امروز، روز موعود فیصله دادن حق است. امروز، روز فراموش گشته بلند گرایان است. امروز، روز راه نشان دادن و ارشاد است. امروز، روز آزمون مردمان است. امروز، روز رهنمونی به رهنمایان است . امروز، روز آشکار ساختن مقاصد پوشیده و زمینه سازی ها و تمهیدهای دیگران است. امروز، روز نص(تصریح) بر شخص است؛ یعنی آنان که ویژه اند رهبری را . امام در آن روز همواره می گفت امروز امروز..... تا این که فرمود: اکنون، در اعمالتان مراقب خدای- عزوجل- باشید و از او

اعداد و اسناد جاودانگی غدیر

آیت‌الله جعفر سبحانی

اراده حکیمانه خداوند بر این تعلق گرفته است که واقعه تاریخی غدیر در تمام قرون و اعصار، به صورت زنده در دلها و به صورت مکتوب در اسناد و کتب باقی بماند و در هر عصر و زمانی نویسندگان اسلامی در کتابهای تفسیر و حدیث و کلام و تاریخ از آن سخن بگویند و گویندگان مذهبی در مجالس وعظ و خطابه درباره آن داد سخن دهند و آن را از فضایل انکار ناشدنی حضرت علی (ع) برشمارند.

نه تنها خطبا و گویندگان، بلکه شعرا و سرایندگان بسیاری از این واقعه الهام گرفته‌اند و ذوق ادبی خود را از تأمل در زمینه این حادثه و از اخلاص نسبت به صاحب ولایت مشتعل ساخته‌اند و عالی ترین قطعات را به صورتها و زبانهای گوناگون از خود به یادگار نهاده‌اند.

از این جهت، کمتر واقعه تاریخی همچون رویداد غدیر مورد توجه دانشمندان، اعم از محدث و مفسر و متکلم و فیلسوف و خطیب و شاعر و مورخ و سیره نویس، قرار گرفته و تا این اندازه درباره آن عنایت مبذول شده است. یکی از علل جاودانی بودن این حدیث، نزول دو آیه از آیات قرآن کریم درباره این واقعه است و تا روزی که قرآن باقی است، این واقعه تاریخی نیز باقی خواهد بود و از یادها نخواهد رفت. جامعه اسلامی در دوره‌های دیرینه آن را یکی از اعیاد مذهبی می‌شمرده‌است و شیعیان نیز هم اکنون این روز را عید می‌گیرند و مراسمی را که در دیگر اعیاد اسلامی بر پا می‌دارند، در این روز نیز انجام می‌دهند.

از مراجعه به تاریخ به خوبی استفاده می‌شود که روز هجدهم ذی‌الحجه الحرام در میان مسلمانان به نام روز عید غدیر معروف بوده است، تا جایی که ابن خلکان درباره مستعلی بن المستنصر می‌گوید: در سال ۴۸۷ هجری در روز عید غدیر که روز هجدهم ذی‌الحجه الحرام است، مردم با او بیعت کردند.

العیدی درباره المستنصر می‌نویسد: وی در سال ۴۸۷ هجری، دوازده شب به آخر ماه ذی‌الحجه باقی مانده بود که درگذشت؛ این شب همان شب هجدهم ذی‌الحجه، شب عید غدیر است. نه تنها ابن خلکان این شب را شب عید غدیر می‌نامد، بلکه مسعودی در میان امت اسلامی شمرده‌اند.

ریشه این عید اسلامی به خود روز پیامبر (ص) به مهاجرین و انصار، بلکه بر علی (ع) وارد شوند و به او تبریک بگویند. زید بن کسانى از مهاجرین که ابوبکر، عمر، عثمان،

طلحه و
و مراسم
مغرب ادامه
اهمیت این رویداد
که ۱۱۰ نفر از صحابی

نیست که از گروه زیاد، تنها بلکه تنها در کتابهای دانشمندان اهل

را در اجتماع صد هزار نفری بیان کرد، ولی گروه زیادی از آنان از نقاط دور دست حجاز آمده بودند و از آنان حدیثی نقل نشده است. گروهی از آنان نیز که این واقعه را نقل کرده‌اند، تاریخ موفق به درج آن نشده و اگر هم درج کرده، به دست ما نرسیده است.

در قرن دوم هجری که عصر «تابعان» است، ۸۹ تن از آنان، به نقل این حدیث پرداخته‌اند. راویان حدیث در قرن های بعد، همگی از علما و دانشمندان اهل تسنن هستند و ۳۶۰ تن از آنان این حدیث را در کتابهای خود آورده‌اند و گروه زیادی به درست بودن و استواری آن اعتراف کرده‌اند.

در قرن سوم ۹۲ دانشمند، در قرن چهارم ۴۳، در قرن پنجم ۲۴، در قرن ششم ۲۰، در قرن هفتم ۲۱، در قرن هشتم ۱۸، در قرن نهم ۱۶، در قرن دهم ۱۴، در قرن یازدهم ۱۲، در قرن دوازدهم ۱۳، در قرن سیزدهم ۱۲ و در قرن چهاردهم ۲۰ دانشمند این حدیث را نقل کرده‌اند. گروهی نیز تنها به نقل حدیث بسنده نکرده‌اند، بلکه درباره اسناد و مفاد آن مستقلاً کتابهایی نوشته‌اند.

طبری، مورخ بزرگ اسلامی، کتابی به نام «الولایة فی طریق حدیث الغدیر» نوشته، و در آن، این حدیث را از متجاوز از هفتاد طریق از پیامبر (ص) نقل کرده است.

ابن عقیله کوفی در رساله «الولایت» این حدیث را از ۱۰۵ تن و ابوبکر محمد بن عمر بغدادی، معروف به جعانی، این حدیث را از ۲۵ طریق نقل کرده است.

همچنین شمار کسانی که مستقلاً، پیرامون ویژگیهای این واقعه تاریخی کتاب نوشته‌اند، ۲۶ نفر است. دانشمندان شیعه درباره این واقعه بزرگ کتابهای ارزنده‌ای نوشته‌اند که جامع‌تر از همه کتاب تاریخی «الغدیر» است که به خامه توانای نویسنده نامی اسلامی، علامه مجاهد، مرحوم آیت‌الله امینی نگارش یافته است.

تنها در غدیر

علیرضا سپاهی لائین

دشت غوغا بود، غوغا بود، غوغا در غدیر
موج می زد سیل مردم مثل دریا در غدیر
در شکوه کاروان آن روز با آهنگ زنگ
بی گمان باری رقم می خورد فردا در غدیر
ای فراموشان باطل سر به پایین افکنید
چون پیغمبر دست حق را برد بالا در غدیر
حیف اما کاروان منزل به منزل می گذشت
کاروان می رفت و حق می ماند تنها در غدیر

چراغانی صحرای غدیر

ناصر شعار ابوذری

گفت برخی‌ز که از یار سفیر آمده است
به چراغانی صحرای غدیر آمده است
موج یک حادثه در جان غدیر است امروز
و علی چهره تابان غدیر است امروز
بیعت شیشه ای و آهن پیمان شکنی
داد از بیعت آبستن پیمان شکنی
پس از آن بیعت پر شور علی تنها ماند
و وصایای نبی در دل صحرا جا ماند
موج آن حادثه در جان غدیر است هنوز
و علی چهره تابان غدیر است هنوز

ابلاغ عشق

پروانه نجاتی

دشت تا خیمه زد آهنگ خروشدن را
چاه هم تجربه کرد آتش جوشیدن را
دست خورشید در آفاق رسالت چرخید
چنگ زد گیسوی تردید پریشیدن را
و بیابان چه تبی داشت از اتبوه سکوت
تا مبارک کند این آینه پوشیدن را
عشق ابلاغ شد و حلقه مستان گل کرد
تازه کرد آن خم نو، چشمه نوشیدن را
پر شد آغوش غدیر از دم «بَخْ بَخْ»
تا بگوید هیجانات نبوشیدن را
عطر «من کنت...» و غوغای «علی مولاه»
قافله قافله راند این همه کوشیدن را

خم سرای ولایت

نصرالله مردانی

قسم به جان تو ای عشق، ای تمامی هست
که هست هستی ما از خم غدیر تو هست
در آن خجسته غدیر تو دید دشمن و دوست
که آفتاب برد آفتاب بر سر دست
نشان از گوهر آدم نداشت هر که نبود
به خمسرای ولایت خراب و باده پرست
به باغ خانه تو کوثری بهشتی بود
که بر ولای تو دل بسته بود صبح السبت
در آن میانه که مستی کمال هستی بود
به دور سرمدیات هر که مست شد پیوست
بساط دوزخیان زمین ز خشم تو سوخت
چو در سپاه ستم برق ذوالفقار تو جست
هنوز اشک تو بر گونه زمان جاری است
ز بس که آه یتیمان، دل کریم تو خست
ز حجم غربت تو می‌گریست در خود چاه
از آن به چشمه چشمش همیشه آبی هست
هنوز کوفه کند مویه از غریبی تو
زمانه از غم تنهاییات به گریه نشست
دمی که خون تو محراب مهر رنگین کرد
دل تمامی آینه‌ها ز غصه شکست

امام علی علیه السلام این افتخار را داشت که از کودکی در خانه رسول خدا صلی الله علیه و آله رشد یافت.^۱ در این باره نقل‌های جالبی وجود دارد که ابن ابی الحدید آنها را یکجا گرد آورده است. از جمله از زید بن علی بن الحسین علیه السلام نقل شده است که در آن دوران، رسول خدا (ص) گوشت و خرما را در دهانشان نرم کرده تا خوردن آن راحت تر شده، آنگاه آن را در دهان امام می گذاشت.^۲

به دلیل همین قربایت بود که امام، نخستین کسی بود که به رسول خدا ایمان آورد. او خود فرمود: «لم یسبقنی الا رسول الله بالصلاح»^۳ در این باره به قدری شواهد وجود دارد که جای هیچ گونه تردیدی را به افراد منصف باقی نمی گذارد. درباره اسلام آوردن امام گزارش شده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله از او دعوت کردند تا اسلام را بپذیرد. این امر بلوغ فکری امام را نشان می دهد.^۴ مسعودی می گوید: برخی سن امام را در وقت اسلام آوردن کم گفته اند تا بگویند او در زمانی که اسلام آورده طفلی بیش نبوده است.^۵

حقیقت آن است که پیامبر(ص) قدرشناس اصحاب فداکار بود. زمانی که از جان گذشتگی امام علی علیه السلام را در همه صحنه ها می دید، چگونه می توانست او را همانند دیگران بدانند؟ این امر سبب شد تا در هر فرصت مناسبی، با فرمایشاتی که درباره خصایص و ویژگی های آن حضرت می فرمود، قدر و اعتبار او را به مردم بنمایاند. اینها اموری است که ما به عنوان فضایل امام در مصادر معتبر حدیثی و تاریخی داریم.

بعدها، زمانی که کتاب های حدیث در قرن دوم تدوین شد، کسانی که جامع و راوی این کتب روایی بودند، عمدتاً متأثر از گرایشات عثمانی مذهبانی بودند که برای امام فضیلتی را تحمل نمی کردند. به علاوه، آنچه را طرفداران اموی و عثمانی در دوران بنی امیه درباره خلفا و مدافعان صحابی آنها ساخته بودند، نقل می کردند. بخشی از این جعلیات، اموری بود که در اصل، از فضایل امام بود و به خلفا نسبت داده شده بود، اما این تحریفات راه به جایی نبرد، زیرا تا حدی فضایل نقل شده امام جدی و راویان آن مورد اعتماد بودند که به هر روی در کتابها باقی ماند. در این زمینه راویان کوفی نقش مهمی در حفظ این فضایل داشتند.

احمد بن حنبل می گوید: آن اندازه که برای علی علیه السلام فضایل صحیحه وارد شده، برای هیچ یک از صحابه وارد نشده است.^۶ همو می گوید: «ان ابن ابی طالب لایقاس به احد»^۷ از میان این فضایل، روایاتی را می توان مطرح کرد که کوچکترین تردیدی در درستی آنها وجود ندارد. برخی از این نقلها به قدری اهمیت دارد که به تنهایی قادر است شخصیتی عظیم از امام را در دیدگان رسول خدا برای ما ترسیم کند.

ابو سعید خدری می گوید: «کان لعلی من النبی صلی الله علیه و آله دخله لیست لاحد، و کان للنبی صلی الله علیه و آله من علی دخله لیست لاحد غیره فکان دخله النبی صلی الله علیه و آله من علی ان النبی صلی الله علیه و آله کان یدخل علیهم کل یوم»^۸؛ علی نزد پیامبر صلی الله علیه و آله رفت و آمدی داشت که کسی جز او نداشت.

همین طور، پیامبر صلی الله علیه و آله نزد علی رفت و آمدی داشت که برای کسی جز او نبود. رفت و آمد پیامبر صلی الله علیه و آله چنان بود که هر روز بر آنها وارد می شد. زید بن ثابت نیز به امام می گوید: و «انت من رسول الله صلی الله علیه و آله بالمكان الذی لایعدله احد»^۹. زید زمانی این سخن را می گوید که سرسختانه از عثمان طرفداری می کرد. همین سبب شده بود که امام چنان رسول خدا صلی الله علیه و آله را پیشنهاد کند که دیگر اصحاب آن چنان معرفتی را نداشتند.^{۱۰}

یکی از شواهد اعتنای رسول خدا به امام آن بود که دخترش فاطمه را که از زنان برگزیده عالم بود، به عقد آن حضرت درآورد. پیش از آن ابوبکر و عمر به خواستگاری رفته بودند و حضرت قبول نکرده بود. زمانی که امام به خواستگاری رفت، آن حضرت پذیرفت و فرمود: لست بدجال؛ فاطمه از آن توست.^{۱۱}

زمانی که امام با حضرت فاطمه ازدواج

کرد، حضرت از او خواست تا خانه ای پیدا کند. حضرت خانه ای دور یافت. پس از ازدواج، رسول خدا (ص) از آنها خواست تا نزد او باشند. این کار با گذشت حارثه بن نعمان و واگذاری خانه اش انجام شد.^{۱۲} شاید به همین دلیل بود که عبدالله بن عمر می گوید: اگر می خواهید موقعیت علی را نزد پیامبر بدانید، موقعیت خانه او را نسبت به آن حضرت نگاه کنید.^{۱۳}

در جریان اخوت، رسول خدا صلی الله علیه و آله، علی علیه السلام را به عنوان «برادر» خود برگزید.^{۱۴} زمانی که رسول خدا خطبه می خواند، امام علی در فاصله ای دورتر سخنان آن حضرت را بازگو می کرد.^{۱۵} و آنگاه که پیامبر خشمگین می شد، کسی جز امام جرأت سخن گفتن با وی را نداشت.^{۱۶} مردم علی علیه السلام را واسطه خود در حل مسائشان قرار می دادند.^{۱۷} سنیان از عایشه نقل کرده اند که گفت: از زنان فاطمه(س) و از مردان علی علیه السلام، محبوب ترین اشخاص نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله بودند.^{۱۸}

رسول خدا در یکی از قطعی ترین فضایل

فرمود: این پیام را یا باید خودت به مردم ابلاغ کنی یا کسی که از تو باشد. به همین دلیل بود که آن حضرت، یکی از صحابه را از نیمه راه باز گرداند و پیام را به امام علی علیه السلام داد تا در روز حج اکبر بخواند.^{۱۹}

امام در خطبه قاصعه درباره نزدیکی خود به پیامبر صلی الله علیه و آله جملات زیبایی دارد. آن حضرت می فرماید: شما می دانید مرا نزد رسول خدا چه رتبت است و خویشاوندی ام با او در چه نسبت است؟ آنگاه که کودک بودم، مرا در کنار خود می نهاد و بر سینه خویشم جا می داد و در بستر خود می خوابانید؛ چنان که تنم را به تن خویش می سود و بوی خوشش را به من می بویانید.

و گاه بود که چیزی را می جوید و سپس آن را به من می خورانید. از من دروغی در گفتار ندید و خطایی در کردار نشنید. هنگامی که از شیر گرفته شد، خدا بزرگترین فرشته از فرشتگانش را شب و روز همنشین او فرمود تا راههای بزرگواری را پیمود و خوی های نیکوی جهان را

امام علی (ع) در کنار رسول خدا

حجت الاسلام والمسلمین
رسول جعفریان

فراهم نمود. و من در پی او بودم، چنان که شتر بچه در پی مادر.

هر روز بر من از اخلاق خود نشانه ای بر پا می داشت و مرا به پیروی آن می گماشت. هر سال در حرا خلوت می گزید، من او را می دیدم و جز من کسی وی را نمی دید. آن هنگام جز خانه ای که رسول خدا صلی الله علیه و آله و خدیجه در آن بود، در هیچ خانه ای مسلمانی راه نیافته بود و من سومین آنان بود. روشنایی وحی و پیامبری را می دیدم و بوی نبوت را می شنودم.^{۲۸}

امام آن چنان به رسول خدا صلی الله علیه و آله نزدیک بود که می فرمود: به خدا سوگند آیه ای فرود نیامد، مگر آن که من آگاهم که درباره چه و در کجا نازل شده است.^{۲۹}

ابن عباس می گوید: خداوند سوره ای را فرود نفرستاد جز آن که علی امیر و شریف آن بود. خداوند اصحاب محمد صلی الله علیه و آله را معاینه کرد، اما درباره علی جز به نیکی چیزی نفرمود.^{۳۰}

احمد بن حنبل درباره شگفتی کسانی که از این که علی قسیم بهشت و جهنم باشد، می گفت: مگر روایت نشده است که رسول خدا صلی الله علیه و آله به علی فرمود: «لا یحبک الا مومن و لا یبغضک الا منافق»؟ گفتند: آری. گفت: از آنجا که مومن جایش در بهشت است و منافق در آتش، بنابر این علی علیه السلام تقسیم کننده بهشت و جهنم است.^{۳۱} عمر بن عبدالعزیز می گفت: اگر

این مردم نفهم، از آنچه ما درباره علی می دانستیم، آگاه بودند، دو نفرشان از ما متابعت نمی کردند.^{۳۲} سلمان می گفت: اگر علی از میان شما برود، کسی نیست تا از اسرار پیامبرتان برای شما بگوید.^{۳۳} ابن ابی الحدید به درستی می گوید: هیچ کس به اندازه ابوطالب و فرزندانش، علی و جعفر، پیامبر صلی الله علیه و آله را یاری نکردند.^{۳۴} زمانی که کسی به خاطر مساله ای از امام، نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله شکایت کرد، آن حضرت سه بار فرمود: «علی را راحت بگذارید، «فان علیا منی و انا منه و هو ولی کل مومن»^{۳۵}.

امام در شب هجرت جان پیامبر صلی الله علیه و آله را نجات داد.^{۳۶} در بدر نزدیک به سی تن از مشرکان را به قتل رساند. در احد، در حالی که بسیاری از صحنه جنگ گریختند، در کنار پیامبر صلی الله علیه و آله ماند و جان آن حضرت را نجات داد. یک ضربه شمشیر علی در خندق، که بر عمرو بن عبدود فرود آمد، به گفته پیامبر صلی الله علیه و آله، برتر از عبادت جن و انس دانسته شد. این ضربت باعث شد تا دشمن به هزیمت کشانده شود.^{۳۷}

حضرت علی(ع) در اغلب جنگها پرچمدار سپاه اسلام بود.^{۳۸} بی شک، در میان اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله، کسی دانش امام را نداشته است. این مطلبی است که در کلام خود رسول خدا صلی الله علیه و آله و اصحاب آمده و تاریخ نیز بر آن گواهی داده است.

این سخن رسول خدا صلی الله علیه و آله که فرمود: «انا مدینه العلم و علی بابها»، بهترین گواه بر این مطلب است. سخن خود امام علیه السلام در بالای منبر به اینک: «سلونی قبل از تفقدونی»^{۳۹} نشانگر دانش برتر امام بود. این ادعایی بود که به قول سعید بن مسیب، هیچ کس از صحابه جز امام آن را مطرح نکرد.^{۴۰}

رسول خدا صلی الله علیه و آله، امام را موظف کرد تا به مردم وضو و سنت تعلیم دهد.^{۴۱} عایشه که دشمنی اش نسبت به فاطمه و علی علیهما السلام به همان زمان پیامبر صلی الله علیه و آله باز می گشت، می گفت: علی اعلم الناس بالسنه.^{۴۲} عطا از تابعین معروف می گفت: علی علیه السلام فقیه ترین فرد از میان اصحاب رسول خدا صلی الله علیه و آله است.^{۴۳} عمر بن عبدالعزیز نیز، امام را زاهدترین اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله خواند.^{۴۴} در این باب و خصایص و فضایل امام می توان صدها صفحه مطلب نوشت.

امام علی در کنار رسول خدا از آغاز، تربیت امام زیر نظر مستقیم رسول خدا صلی الله علیه و آله شروع شد و تا رحلت آن حضرت ادامه یافت.

در تاریخ، کمتر زمانی را می توان یافت که علی علیه السلام در کنار پیامبر صلی الله علیه و آله نباشد یا صحنه ای با حضور آن حضرت تحقق پذیرد که علی علیه السلام در آن حضور نداشته باشد. اگر بخواهیم از رابطه اخوتی که بعدها بین پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و علی علیه السلام، توسط خود رسول خدا صلی الله علیه و آله به وجود آمد، تحلیل واقع بینانه ای ارائه دهیم، باید آن را نشانی از همدلی و همراهی مداوم این دو در تمام ادوار زندگی بدانیم.

امام این همراهی را در جملات متعدد و در قالب تمثیلات زیبایی بازگو می نماید که به ترتیب در خطبه ها ۱۹۰، ۱۹۵ و ۲۰۸ آمده است: «و لقد كنت اتبعه اتباع الفصيل اثر امه: من همچون نوزاد شتری که به دنبال مادرش می رود و پیرو و دنباله رو پیامبر بودم.» نتیجه چنین پیوند عمیق و محکمی در میان آن دو، همان بود که می فرماید: «انی لم ارد علی الله و لا رسولہ ساعة قط: حتی لحظه ای در مقابل خدا و رسولش اظهار مخالفت نکردم.» این نزدیکی و قربایت فرصتی بود تا امام از دریای بیکران علوم و دانشهای رسول خدا بهره وافی برگزید، چنانکه می فرماید: «و کان لا یمرنی من ذلک شیء الا سألته عنه و حفظته: به نکته مبهم و نامعلومی برنخوردم، جز آنکه درباره آن، از رسول خدا سؤال کردم و پاسخ آن را در خاطر من نگه داشتم.»

ادامه در صفحه بعد

سخن گفتن درباره علی (ع)

دکتر علی شریعتی

سخن گفتن درباره علی (ع) بی نهایت دشوار است، زیرا به عقیده من، علی یک شخصیت تاریخی تنها نیست. هر کس درباره علی از ابعاد و جهات مختلف بررسی کند، خود را نه تنها در برابر یک فرد، یک فرد برجسته انسانی در تاریخ می بیند، بلکه خود را در برابر معجزه‌های و حتی در برابر یک

مسئله علمی، یک معمای علمی «این خلقت» احساس می کند. بنابراین درباره علی، سخن گفتن برخلاف آنچه که در وهله اول به ذهن می آید، درباره یک شخصیت بزرگ سخن گفتن نیست، بلکه درباره معجزه‌های است که به نام انسان و به صورت انسان در تاریخ متجلی شده است. علی (ع) یکی از شخصیت‌های بزرگی است که به نظر من بزرگترین شخصیت انسانی است (پیغمبر صل الله علیه و آله را باید جدا کرد که رسالت خاصی دارد) که از همه وقت، امروز ناشناخته می‌بود، بدشناخته‌تر است که کیست، محققین او را برای اولین بار می‌شناختند. گاه علی را که توی این جنگ‌ها یک قهرمان شمشیرزن است، توی شهر یک سیاستمدار پرتلاش حساس است و توی زندگی یک پدر و یک همسر بسیار مهربان و بسیار دقیق است و یک انسان زندگی است و در همه ابعادش می‌بینیم، تاریخ می‌گوید، تنها در نیمه شب‌ها، توی نخلستان‌های اطراف مدینه می‌رفته و نگاه می‌کرده که کسی نبیند و نشوند و بعد سر در حلقوم چاه فرو می‌برده و می‌نالیده! هرگز، من نمی‌توانم قبول کنم که رنج‌های مدینه و رنج‌های عرب و جامعه عرب و حق جامعه اسلامی و حتا یارانش، این روحی را که از همه این آفرینش بزرگ‌تر است و آدار به چنین نالیدنی بکند، هرگز! درد علی خیلی بزرگتر است و آن درد خیلی‌ای باید دردنیرومندی باشد، که این روح را این اندازه بی تاب کند. مسلماً این همان درد انسانی است که خود را در این عالم زندانی می‌بیند، انسانی است که خود را بیشتر از این عالم می‌بیند و احساس خفقان در این عالم می‌کند. مسلماً هر کسی که انسان‌تر است، پیش از آنچه هست در خود نیاز احساس می‌کند، انسان است، این است که می‌بینیم علی قهرمان متعالی سخن گفتن و زیبا سخن گفتن و پاک سخن گفتن است، نمونه اعلا و متعالی شهامت و گستاخی در جنگ است، نمونه عالی پاکی روح در حد اساطیر و تخیل فرضی انسان در طول تاریخ است، نمونه اعلائی محبت و رفت و لطافت روح است، نمونه عالی دوست داشتن در حد نمونه‌های اساطیری است، نمونه عالی عدل خشک دقیقی است که حتا برای مرد خوبی مانند عقیل -برادرش- قابل تحمل نیست، نمونه اعلائی تحمل است در جایی که تحمل نکردن، خیانت است و نمونه اعلائی همه زیبایی‌هایی است و همه فضایی‌ای است که انسان همواره نیازمندش بوده و ندانسته. علی (ع) نه تنها امام است، در طول تاریخ هیچ شخصیتی با این امتیاز را نداشته که یک خانواده امام است؛ یعنی خانواده اساطیری است، خانواده‌ای که پدر علی است، مادر زهرا (س) است، پسر آن خانواده حسین (ع) است و دختر آن خانواده زینب (س) است. -چهره‌هایی که می‌خواهم، در قرن بیستم، به عنوان سمبل و تجسم یک ایدئولوژی مطرح و عنوان کنم، دارای این خصوصیات است. البته این کامل‌ترین خصوصیاتش نیست، اما اساسی‌ترین آنهاست. درد علی (ع) دو گونه است: یک درد، دردی است که از زخم شمشیر ابن ملجم در فرق سرش احساس می‌کند و درد دیگر دردی است که او را تنها در نیمه‌های شب خاموش به دل نخلستانهای اطراف مدینه کشانده... و به ناله درآورده است... ما تنها در دردی می‌گیریم که از شمشیر ابن ملجم در فرق سرش احساس می‌کند. اما این درد علی نیست، دردی که چنان روح بزرگی را به ناله درآورده است، «تنهایی» است که ما آن را نمی‌شناسیم. باید این درد را بشناسیم، نه آن درد را که علی درد شمشیر را احساس نمی‌کند و... ما درد علی را احساس نمی‌کنیم. ما ملتی که افتخار بزرگ انتصاب به علی و مکتب علی را داریم و این بزرگترین افتخار تاریخی است که می‌تواند بدان بازده و بالاخره بزرگترین سرمایه، امیدی است که می‌تواند به وسیله آن نجات پیدا کرده، به آگاهی، بیداری، حرکت و راهی برسد، اما در عین حال می‌بینیم که با داشتن علی و با داشتن «عشق به علی» هم نرسیده‌ایم! در صورتی که «شیعه علی بودن» از «چون علی عمل کردن» شروع می‌شود و این مرحله‌ای است پس از شناخت و پس از عشق. بنابراین ما یک ملت «دوستاندار علی» هستیم، اما نه «شیعه علی»! چرا که شیعه علی همچنان که گفتیم علی وار بودن، علی وار اندیشیدن، علی وار احساس کردن در برابر جامعه، علی وار مسؤولیت احساس کردن و انجام دادن و در برابر خدا و خلق، علی وار زیستن، علی وار پرستیدن و علی وار خدمت کردن است.

بقیه از صفحه قبل

طبیعی است که اگر پیامبر صلی الله علیه و آله شهر علم باشد، علی علیه السلام باید باب آن به حساب آید؛ چرا که او تنها کسی بود که به طور مداوم و پیوسته، با چنان دریایی از علم، رابطه مستقیم داشت. پیامبر صلی الله علیه و آله علی را به برادری خویش برگزید تا این رابطه استوارتر شود و در مقام بیان این همتایی و برادری فرمود: «علی منی» و جبرئیل گفت: «انا منکم». مردم که چنین ارتباطی را می‌دیدند، علی را واسطه خود با پیامبر صلی الله علیه و آله قرار داده و پرسشهای خود را از طریق او، از پیامبر صلی الله علیه و آله می‌پرسیدند. بنا به نقل از «الانساب الاشراف»، ابو سعید خدری در توصیف این رابطه می‌گوید: «کانت لعلی دخله لم تکن لأحد من الناس: علی علیه السلام زمان ملاقات خاصی با رسول خدا صلی الله علیه و آله داشت که برای هیچ کس دیگر چنین منزلی وجود نداشت».

وقتی از امام سؤال می‌کردند که چرا بیش از دیگر صحابه، از پیامبر صلی الله علیه و آله حدیث نقل می‌کند، پاسخ می‌داد: «الأنی كنت اذا سألته أنبائی و اذا سکت ابتدائی: برای اینکه وقتی من از او سوال می‌کردم، او پاسخ مرا می‌داد و وقتی من ساکت می‌گشتم، او خود آغاز به سخن می‌کرد». از جمله شواهد دیگری که به وجود چنین رابطه‌ای با پیامبر صلی الله علیه و آله و اثرات بارز آن در علم امام گواهی می‌دهد، آگاهی امام به شأن نزول آیات قرآنی و تفسیر دقیق آنهاست. «و الله ما نزلت آیه الا و قد علمت فیما نزلت و این نزول: قسم به خدا، آیه ای فرود نیامد، مگر آنکه من آگاهم که درباره چه و در کجا فرو آمده است».

در سراسر دورانی که پیامبر صلی الله علیه و آله به تبلیغ و اعلام رسالت اشتغال داشت، امام می‌کوشید تا یآوری فداکار برای آن حضرت باشد. وقتی فرمان انذار علنی به رسول خدا صلی الله علیه و آله رسید و او خواست خویشانش را به اسلام فرا خواند، علی علیه السلام به عنوان بازوی رسول خدا صلی الله علیه و آله مقدمات مجلس را تهیه دید و خود در میان آن جمع، اظهار وفاداری اش را باز تاکید نمود. هنگامی که افرادی چون ابودر، در مکه سرگشته به دنبال خانه پیامبر صلی الله علیه و آله می‌گشتند، علی علیه السلام به عنوان جوانی شجاع با رعایت تمام شیوه‌های دقیق حفاظت، آنان را مخفیانه به محل زندگی رسول خدا می‌برد. وقتی پیامبر صلی الله علیه و آله گرفتار محاصره اقتصادی و قطع روابط خانوادگی با قریش شد و در شعب ابی طالب محصور گشت، علی علیه السلام با هزاران زحمت و با طی راه‌های صعب و دشوار، به تهیه مواد غذایی برای پیامبر صلی الله علیه و آله و دیگر همراهان می‌پرداخت. زمانی که پیامبر صلی الله علیه و آله به سوی طائف و دیگر نقاط حومه مکه می‌رفت، تا وظیفه خویش را در ابلاغ پیام الهی به انجام رساند، این علی علیه السلام بود که همراه او می‌رفت تا پیامبر صلی الله علیه و آله تنها نماند و او را در مشکلات و گرفتاری‌های احتمالی یاری رساند.

مشرکین که تحت فشار تبلیغ اسلام قرار گرفته و ادامه کار رسول خدا صلی الله علیه و آله را موجب اضمحلال قدرت خویش دیدند، دست به توطئه قتل پیغمبر زدند. حضرت علی علیه السلام با پیامبر صلی الله علیه و آله طرحی را برای مقابله با این توطئه ریختند؛ طرحی که نیاز به فداکاری داشت. علی علیه السلام آنقدر عاشق پیامبر صلی الله علیه و آله بود که از جان و دل پذیرفت تا خود را در معرض خطر قرار دهد و پیامبر صلی الله علیه و آله را از خطر برهاند. هنگامی که پیامبر صلی الله علیه و آله به مدینه هجرت فرمود، از آنجا که علی علیه السلام نزدیک ترین فرد به رسول الله بود، علاوه بر وظیفه‌ای که در جهت بازگرداندن امانات مردم (که نزد پیامبر بود) داشت، به همراه خانواده پیامبر صلی الله علیه و آله که در میان تهدید مشرکین گرفتار بودند، پس از چند روز به طرف مدینه النبی به راه افتاد و پیامبر صلی الله علیه و آله در نزدیکی یشرب آنقدر تامل کرد تا برادرش علی علیه السلام از راه برسد و به همراه او به مدینه وارد گردد.

این روابط با ازدواج علی علیه السلام با دختر گرامی رسول خدا صلی الله علیه و آله، فاطمه زهرا (س)، استحکام بیشتری یافت. ثمره این ازدواج فرزندان بودند که پیامبر صلی الله علیه و آله با تمام وجودش آنها را دوست داشت و اولاد خویش می‌خواند، و این تنها به خاطر فاطمه نبود که به خاطر علی علیه السلام نیز بود.

پی نوشت‌ها:

۱. انساب الاشراف، ج ۲، ص ۹۰
۲. شرح نهج البلاغه، ج ۱۳، ص ۲۰۱ - ۱۹۸
۳. نهج البلاغه، خطبه ۱۳۱
۴. المعیار و الموازنه، ص ۶۹، ۶۸ انساب الاشراف، ج ۱، ص ۱۱۲
۵. التنبیه و الاشراف، ص ۱۹۸
۶. مناقب احمد بن حنبل، ابن جوزی، ص ۱۶۰؛ طبقات الحنابله ج ۱، ص ۳۱۹
۷. مناقب احمد بن حنبل، ص ۱۶۳
۸. المصنف، عبدالرزاق، ج ۱۰، ص ۱۴۰؛ انساب الاشراف، ج ۲، ص ۹۸ و در پاورقی از: تاریخ دمشق، ج ۳۸، ص ۳۳؛ امالی ابن الشیخ، ص ۳۳، حدیث سوم مجلس ۲۷
۹. الفتوح، ج ۲، ص ۱۶۵
۱۰. نک: سبل الهدی و الرشاد، ج ۶، ص ۶۴۲
۱۱. طبقات، الکبری، ج ۸، ص ۲۲. این سخن را به دو صورت می‌توان خواند: «لسن» و «لسن»، این سعد به صورت اول خوانده و تفسیر کرده است که من دجال نیستم. یعنی قبلا وعده فاطمه را علی داده بود. کاوشی در روایات خواستگاری نشان می‌دهد که هیچ صحبت وعده نبوده است. بنابراین معنای سخن پیامبر چیست؟
۱۲. طبقات الکبری، همان
۱۳. انساب الاشراف، ج ۲، ص ۱۸۱ - ۱۸۰
۱۴. صحیح ترمذی، ج ۸، ص ۱۷۰؛ المصنف، ابن ابی ششیبه، ج ۱۲، ص ۶۲، ۶۸؛ المستدرک، ج ۳، ص ۱۴؛ ربیع الابرار، ج ۱، ص ۸۰۷؛ انساب الاشراف، ج ۱، ص ۲۷۰، ج ۲، ص ۱۴۵
۱۵. ربیع الابرار، ج ۳، ص ۷۳۲
۱۶. انساب الاشراف، ج ۲، ص ۱۰۷؛ المستدرک، ج ۳، ص ۱۳۰
۱۷. التراتیب الاداریه، ج ۱، ص ۵۸۵۶
۱۸. الاستیعاب، ج ۱، ص ۳۷۸؛ تاریخ جرجان، ص ۲۱۸
۱۹. همانطور که در متن اشاره شد، هیچ کس در این حدیث تردید ندارد.
۲۰. طبقات الکبری، ج ۷، ص ۴۳۵؛ التراتیب الاداریه، ج ۱، ص ۴۴۴ و ۴۴۳؛ بحارالانوار، ج ۳۸، ص ۷۳-۷۲
۲۱. انساب الاشراف، ج ۲، ص ۹۸
۲۲. نهج البلاغه، خطبه ۲۰۸
۲۳. انساب الاشراف، ج ۲، ص ۱۲۱
۲۴. نهج البلاغه، نامه ۴۵
۲۵. تصنیف نهج البلاغه، ص ۳۵۵
۲۶. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۵
۲۷. انساب الاشراف، ج ۱، ص ۳۸۲ و ج ۲، صص ۱۲۳، ۱۵۵
۲۸. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲
۲۹. انساب الاشراف، ج ۲، ص ۹۹
۳۰. معرفه الصحابه، ج ۱، ص ۲۹۸؛ المعجم الکبیر، ج ۱۱، ص ۲۶۴؛ حلیه الاولیا، ج ۱، ص ۶۴
۳۱. طبقات الحنابله، ج ۱، ص ۳۲۰
۳۲. ربیع الابرار، ج ۱، ص ۴۹۹
۳۳. انساب الاشراف، ج ۲، ص ۱۸۳
۳۴. شرح نهج البلاغه، ج ۷، ص ۱۷۴
۳۵. الامالی فی آثار الصحابه، ص ۸۰ و در پاورقی آن از: مسند احمد، ج ۴، ص ۴۳۷؛ صحیح ترمذی، ش ۳۷۹۶؛ مسند طرابلسی، ش ۸۲۹؛ خصائص علی (ع)، نسأ، ص ۶۵؛ حلیه الاولیا، ج ۶، ص ۲۹۴؛ المستدرک، ج ۳، ص ۱۱۰؛ المعجم الکبیر، ج ۱۸، ص ۱۲۸؛ نک: الاستیعاب، ج ۴، ص ۳۲۲
۳۶. انساب الاشراف، ج ۱، ص ۲۶۰
۳۷. تاریخ مختصر الدول، ص ۹۵؛ شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۵، ص ۷
۳۸. انساب الاشراف، ج ۲، ص ۹۱ و ۹۴؛ حلیه الصحابه، ج ۲، صص ۵۱۴ - ۵۱۵
۳۹. نهج البلاغه، خطبه ۱۸۹
۴۰. تاریخ یحیی بن معین، ج ۳، ص ۱۴۳
۴۱. طبقات الکبری، ج ۴، ص ۵۲
- ۴۲ و ۴۳ و ۴۴. مقتل الامام امیرالمؤمنین (ع)، ص ۱۰۷

هایی است که داستان غدیر را نوشته است. کتاب های دیگری که آنها را هم اهل تسنن نوشته اند نیز حادثه غدیر خم را ذکر کرده اند.^(۷) غدیر در آیین شعر

ادبیات و به ویژه شعر، آیین تمام نمای فرهنگ جامعه است و حضور مساله ای در ادبیات هر زمانی، نشانه مطرح بودن آن می باشد. و غدیر در همه قرن ها در ادب و فرهنگ مردم حضور داشته است. استاد در باره توجه علامه امینی در الغدیر به این مساله می نویسد:

«... (الغدیر) از جنبه ادبی هم استفاده کرده است؛ چون در هر عصری هر مطلبی که در میان مردم وجود داشته باشد، شعرا آن را منعکس می کنند... [علامه امینی] می گوید اگر مساله غدیر، مساله ای بود که به قول آنها مثلاً در قرن چهارم بوجود آمده بود، دیگر در قرون اول و دوم و سوم، شعرا این همه شعر در باره اش نگفته بودند. در هر قرن ما می بینیم که مساله غدیر، جزو ادبیات آن قرن است. بنا براین، چگونه می توانیم این حدیث را انکار کنیم؟!»^(۸)

شرح حدیث غدیر^(۹)
استاد، این حدیث را - که حدیث هدایت و روشنایی است - این چنین ذکر و شرح می کند: «هنگامی که به غدیر خم که نزدیک جحفه^(۱۰) است رسیدند، قافله را متوقف و اعلام کردند که می خواهم در باره موضوعی با مردم صحبت کنم (این آیه ها نیز در آنجا نازل شد.

بعد دستور داد که منبری برایش درست کردند. از جحاز شتر و چیزهای دیگر، مرکز مرتفعی ساختند. حضرت رفت بالای آن و مفصل صحبت کرد: الست اولی بکم من انفسکم؟ قالوا: بلی. آنگاه فرمود: من کنت مولا فلهذا علی مولا. بعد از این بود که این آیه نازل شد: الیوم یش الذین کفروا من دینکم فلاتخشوهم و اخشون الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی... اینها را در کتابهایی مثل الغدیر یا ترجمه های آن نوشته اند.

کتابی را چند سال پیش در مشهد همین جوانان کانون نشر حقایق [اسلامی] منتشر کردند که تقریباً^(۱۱) زیاده و خلاصه ای است در مساله غدیر. برای مثل آقایان، شاید خواندن آن کتاب مفید باشد...»^(۱۲)

پی نوشت ها:

- ۱- امامت و رهبری، چاپ دوم ۱۳۶۴ ش. ص ۶۱ - ۶۲
- ۲- امامت و رهبری، ص ۶۲ - ۶۳
- ۳- مطالب استاد در ۲۰ صفحه ذکر شده است: امامت و رهبری، ص ۱۱۸ - ۱۳۷
- ۴- امامت و رهبری، ص ۱۳۲ - ۱۳۷
- ۵- همان، ص ۱۰۴ - ۱۰۵
- ۶- همان، ص ۱۱۳
- ۷- امامت و رهبری، ص ۱۳۰
- ۸- امامت و رهبری، ص ۱۰۱
- ۹- حجة الوداع در سال آخر عمر حضرت رسول، دو ماه مانده به وفات ایشان، رخ داده است. وفات حضرت رسول در بیست و هشتم صفر یا به قول سنی ها در دوازدهم ربیع الاول اتفاق افتاده. در هجدهم ذی الحجه به غدیر خم رسیدند.
- مطابق آنچه که شیعه می گوید، حادثه غدیر خم دو ماه و ده روز قبل از وفات حضرت روی داده و مطابق آنچه که اهل سنت می گویند، این حادثه دو ماه و بیست و چهار روز قبل از رحلت حضرت رسول اتفاق افتاده است (این مطلب از استاد شهید است).
- ۱۰- ... جحفه، میقات اهل شام است؛ یعنی وقتی افراد از راه شام که شمال غربی [مکه] می شود، می آمدند، پس از پیمودن اندکی از راه به جحفه می رسیدند. پیغمبر اکرم (ص) آنجا را میقات قرار دادند برای مردمی که از آن راه می آیند. غدیر خم، نزدیک جحفه است و محلی بوده که مسلمین در بازگشت از مکه وقتی به آن نقطه می رسیدند متفرق می شدند. اهل مدینه به مدینه می رفتند و دیگران نیز به شهرهای خود. (این مطلب هم استاد شهید است).
- ۱۱- مراد استاد از شهید، کتاب «حسابترین فراز از تاریخ یا داستان غدیر» است که آن را جمعی از دبیران تألیف کردند و بارها چاپ شده و از جمله دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم آن را منتشر کرده است.
- ۱۲- امامت و رهبری، ص ۱۳۰ - ۱۳۲ و رک: همان، ص ۸۴ - ۸۵

محمد خرمند

واقعۀ غدیر در نگاه شهید مطهری

تواتر حدیث غدیر
استاد، یکی از ادله شیعه در امامت را تواتر حدیث غدیر شمرده و می نویسد:
«... [خواجۀ نصیر] می گوید و لحدیث الغدیر المتواتر: حدیث غدیری که متواتر است. متواتر اصطلاحی است در علم حدیث... تواتر یعنی [مقدار نقل خبر] فوق تبانی [بر دروغ] باشد... شیعه مدعی است که نقل خبر غدیر در حدی است که ما احتمال تبانی هم در آن نمی توانیم بدهیم و بگوییم مثلاً چهل نفر از صحابه پیغمبر تبانی کردند بر یک دروغ! خصوصاً که بسیاری از ناقلان این خبر، جزو دشمنان علی (ع) بوده یا از طرفداران ایشان شمرده نشده اند...»^(۱)

شهید مطهری در باره این قسمت از روایت غدیر که: «من کنت مولا فلهذا علی (ع) مولا» معتقد است که حتی شاید سنی ها هم نتوانند انکار کنند که متواتر است.^(۲)

حدیث غدیر در منابع تاریخی در نظر استاد، گذشته از کتب روایی، حدیث غدیر در بسیاری از کتب تاریخی هم ذکر شده است که آن کتب از منابع معتبر و مهم تاریخ شمرده می شوند: «قدیمی ترین کتاب تاریخی اسلام از کتاب های تاریخ عمومی اسلامی و از معتبرترین کتاب های تاریخ اسلامی که شیعه و سنی آن را معتبر می شمارند، کتاب تاریخ یعقوبی است. مرحوم دکتر آیتی هر دو جلد این کتاب را ترجمه کرده اند.

کتاب بسیار متقنی است و در اوایل قرن سوم هجری نوشته شده است. ظاهراً بعد از زمان مأمون و حدود زمان متوکل نوشته شده. این کتاب که فقط کتاب تاریخی است و حدیثی نیست، از آن کتاب

خم نازل شد که پیغمبر (ص) علی (ع) را به جانشینی خودش نصب کرد.

... ولی ... آیا قرائتی که در خود آیه هست، همین را که تاریخ تأیید می کند؟ تأیید می نماید یا نه؟ [می بینیم که تأیید می کند]. آیه این است: الیوم یش الذین کفروا من دینکم. امروز (یا بگوییم آن روز) کافران از دین شما مأیوس شدند. این را ما ضمیمه می کنیم به یک سلسله آیات دیگری در قرآن که مسلمین را تحذیر می کند، می ترساند و می گوید کافران دائماً نقشه می کشند و دوست دارند که شما را از دینتان برگردانند و علیه دینتان اقدام می کنند ...

از طرف دیگر می بینم در آن آیه می گوید ولی امروز دیگر مأیوس شدند، از امروز دیگر فعالیت کافران علیه دین شما به پایان رسید؛ فلا تخشوهم. دیگر از ناحیه آنها بیمی نداشته باشید و اخشون؛ از من بترسید! ...

پس معنی «الیوم یش الذی کفروا من دینکم فلا تخشوهم و اخشون» این است که دیگر کافرهای بیرون جامعه اسلامی [از اینکه دین شما را از بین ببرند] مأیوس اند. از ناحیه آنها دیگر خطری برای عالم اسلامی نیست. از من بترسید؛ یعنی از خودتان بترسید

ای جماعت مسلمین! بعد از این اگر خطری باشد، آن است که خودتان با نعمت اسلام بد عمل نکنید، کفران نعمت نکنید، آن استفاده ای را که باید برید نبرید؛ در نتیجه، قانون من در مورد شما اجرا شود: ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یتغیروا ما بانفسهم. از این روز، دیگر خطری از خارج، جامعه اسلامی را تهدید نمی کند [زیرا، امام و حافظ نظام، تعیین شد] خطر از داخل تهدید می کند.»^(۳)

نظر استاد شهید مطهری در باره هر مساله اسلامی، آینه اسلام ناب محمدی (ص) است که با دلیل استوار و عبارات رسا و زیبا بیان کره است. عمده مباحث استاد در باره غدیر، در کتاب پر برگ و بار «امامت و رهبری» ذکر شده است در آستانه عید سعید غدیر، یاد آن مرزبان فرهنگ علوی را با نشر اندیشه های غدیری وی گرامی می داریم.

غدیر و آینه تبلیغ
استاد، در بحث «امامت در قرآن» به آیات مورد استدلال شیعه، توجه کرده و بعد از ذکر و شرح آیه «انما ولیکم الله و رسوله و الذین آمنوا الذین یقیمون الصلوة و یؤتون الزکوة و هم راکعون» (مائده - ۵۵) به تفسیر آیه تبلیغ پرداخته و می نویسد:

«... از آیاتی که در این مورد در سوره مائده وارد شده یکی این آیه است: یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک و ان لم تفعل فما بلغت رسالته (سوره مائده آیه ۶۷) اینجا لحن، خیلی شدید است: ای پیامبر، آنچه را که بر تو نازل شد تبلیغ کن و اگر تبلیغ نکنی رسالت الهی را تبلیغ نکرده ای. مفاد این آیه آنچنان شدید است که مفاد حدیث «من مات و لم یعرف امام زمانه، مات میتة جاهلیة» اجمالاً خود آیه نشان می دهد که موضوع آنچنان مهم است که اگر پیغمبر تبلیغ نکند، اصلاً رسالتش را ابلاغ نکرده است.

سوره مائده به اتفاق شیعه و سنی، آخرین سوره ای است که بر پیغمبر نازل شده و این آیات، جزو آخرین آیاتی است که بر پیغمبر نازل شده؛ یعنی در وقتی نازل شده که پیغمبر (ص) تمام دستورهای دیگر را در مدت سیزده سال مکه و ده سال مدینه گفته بوده و این، جزو آخرین دستورها بوده است. شیعه سؤال می کند: این دستوری که جزو آخرین دستورهاست و آنقدر مهم است که اگر پیغمبر آن را ابلاغ نکند، همه گذشته ها کان لم یکن [هیچ و پوچ] است، چیست؟ یعنی شما نمی توانید موضوعی نشان بدهید که مربوط باشد به سالهای آخر عمر پیغمبر و همیش در آن درجه باشد که اگر ابلاغ نشود، هیچ چیز ابلاغ نشده است؟ ولی ما می گوئیم آن موضوع، مساله امامت است که اگر نباشد، همه چیز کان لم یکن است؛ یعنی شیرازه اسلام از هم می پاشد. به علاوه شیعه از کلمات و روایات خود اهل تسنن، دلیل می آورد که این آیه در غدیر خم نازل شده است.»^(۴)

غدیر و آیه اکمال دین
شهید مطهری آیه اکمال را این چنین تفسیر می کند:

«در همان سوره مائده، آیه «الیوم اکملت لکم دینکم و اتممت علیکم نعمتی و رضیت لکم الاسلام دینا» (مائده آیه ۳): امروز دین را به حد کمال رساندم و نعمت را به حد آخر، تمام کردم، امروز است که دیگر اسلام را برای شما به عنوان یک دین پسندیدم؛ نشان می دهد که در آن روز، جریانی رخ داده که آن قدر با اهمیت است که آن را مکمل دین و متمم عمت خدا بر بشر شمرده است و با بودن آن، اسلام، اسلام است و خدا این اسلام را همان می بیند که می خواسته و با نبودن آن، اسلام، اسلام نیست.

شیعه به لحن این آیه که تا این درجه برای این موضوع اهمیت قائل است، استدلال می کند و می گوید: آن موضوعی که بتواند نامش مکمل دین و متمم نعمت و آن چیزی باشد که با نبودنش اسلام، اسلام نیست، چه بوده است؟ می گوید ما می توانیم موضوعی را نشان بدهیم که در آن درجه از اهمیت باشد ولی شما نمی توانید. به علاوه روایاتی هست که تأیید می کند این آیه هم در همین موضوع [غدیر خم] وارد شده است.»^(۵)

مراد از «الیوم» چه روزی است؟
در باره این که مقصود از «الیوم» در آیه اکمال دین، چه روزی است، استاد مطالبی پر بار و پر دامنه^(۶) عرضه می دارد و به نقد و بررسی آراء در این موضع می پردازد. او بعد از ذکر و نقد آراء دیگر (۱- روز بعثت، ۲- روز فتح مکه، ۳- روز قرائت سوره براءت) به بیان و استدلال شیعه پرداخته و می گوید:

«... استدلال شیعیان یکی از جنبه تاریخی است که می گویند وقتی مسا می بینیم در لفظ آیه: الیوم اکملت لکم دینکم این مطلب نیست که «امروز» کدام روز است.

به تاریخ و شان نزول ها مراجعه می کنیم، در نتیجه می بینیم [که روایات] نه یکی، نه دو تا و نه ده تا بلکه به طور متواتر می گوید: این آیه در روز غدیر

رضا اسماعیلی

تأملی دیگر در کارنامه «شعر آئینی»، به انگیزه فرارسیدن عید غدیر خم

شعر علوی چقدر از علی (ع) فاصله دارد؟

شهادت، حمایت از مظلوم و مبارزه با ظالم بود؛ کُونَا لِلظَّالِمِ خَصْمًا وَلِلْمُظْلُومِ عَوْنًا. نهج البلاغه، نامه ۴۷

۱۲ - مردم داری و پرهیز از مردم آزاری: از شاخصه های واضح و حتمی دین داری، پرهیز از آزار رساندن به مسلمانان است. پیامبر خدا - صلی الله علیه و آله - فرمود: مسلمان، کسی است که مسلمانان از دست و زبان او در امان باشند؛ الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ. / محمد محمدی ری شهری، میزان الحکمه، ح ۸۷۷۸ «و جای تأسف و دریغ است که دقایقی از این دست، در شعر آئینی و علوی روزگار ما - به هر علت - کمتر مورد توجه شاعران قرار گرفته است. با عنایت به مطالب گفته شده، باید از این پس با اهتمام جدی به بازنگری کارنامه شعر علوی بپردازیم، تا به پاسخ این سؤال که: «شعر علوی چقدر از علی (ع) فاصله دارد؟» برسیم و برای شبیه شدن به آن حضرت تلاش کنیم. زیرا عاشق واقعی کسی است که در پندار و گفتار و کردار به معشوق و محبوب خویش شبیه باشد. برای تحقق این مهم، شعر علوی باید از منزل مدح و منقبت، به منزل شناخت و معرفت صعود کند. یعنی از بت گری به خدامحوری و از صورتگری به سیرتگری. شاعر علوی اگر می خواهد پای خود را جای پای شاعران بزرگی چون دعبل و کمیت و فرزقد بگذارد، از این پس به جای بازی در نقش «عاشق دلباخته»، باید نقش «عاشق عاقل معرفت ساخته» را بازی کند. عاشقی که «عشق» چشم

علی - که از مهم ترین آنها عدالت ورزی و عدل گستری است - و همچنین بُعد نقدپذیری شخصیت آن امام همام به صورت شایسته و بایسته، اشاره نشده است. حال آن که یکی از کاستی های جامعه امروز ما بخصوص در حوزه سیاست - نقدناپذیری بعضی از مسئولین و کارگزاران حکومتی است. حضرت امیر (ع) در خطبه ۲۱۶ نهج البلاغه در خصوص ضرورت نقدپذیری حاکمان جامعه اسلامی به وضوح و روشنی می فرماید:

«لَا تَكْفُوا عَنْ مَقَالَةِ بَحِقٍّ أَوْ مَشُورَةٍ بَعْدَلٍ، فَإِنِّي لَسْتُ فِي نَفْسِي بِفَوْقَ أَنْ أَخْطِئَ وَلَا أَمِنُ ذَلِكَ مِنْ فَعْلِي، إِلَّا أَنْ يَكْفِيَ اللَّهُ مِنْ نَفْسِي مَا هُوَ أَمْلَكُ بِهِ مِنِّي؛ پس، اگر گفتن حق یا رأی زدن در عدالت بازنایستد، که من نه برتر از آنم که خطا کنم و نه در کار خویش از خطا ایمن ام، مگر این که خدا مرا در کار نفس کفایت کند که از من بر آن توانا تر است.» (نهج البلاغه، ترجمه شهیدی، خطبه ۲۱۶، ص ۲۵۰) همچنین مولا علی (ع) در نهج البلاغه و احادیث و روایاتی که از خود به یادگار گذاشته است، معیارهای دین ورزی اصیل را به شرح زیر برشمرده است:

۱ - معرفت دینی: «أَوَّلُ الدِّينِ مَعْرِفَةُ؛ سرآغاز دین، خداشناسی است. / نهج البلاغه، خطبه ۱»
۲ - سرک گنا: «مَلَكَ الدِّينَ مُحَالَفَةُ الْهُوَى؛ معیار دین، مخالفت با هوای نفس است. / علی بن محمد لیثی واسطی، عیون الحکم والمواعظ،

وجه غالب و جانمایه شعر علوی، حدیث دوست دارم ها و اظهار ارادت شاعران به آن امام همام است، یعنی «مدح و منقبت» که در جای خود خوب و قابل ستایش است. ولی در بیان علت این شیفتگی و دوست داشتن - آن گونه که شایسته و بایسته است - زبان شعر الکن است. حکایت دوستی ما با علی (ع) به حکایت عاشقی احساساتی می ماند که وقتی از او می پرسند: «چرا معشوقه ات را دوست داری؟» در پاسخ فقط به جمال ظاهری معشوقه خود اشاره می کند و می گوید: «چون معشوقه من جمالی در کمال و چشم و ابرویی بی مثال دارد!» و بدیهی است که عشق صورتی بدون پشتوانه معرفتی نمی تواند عاشق را به کمال برساند. از همین رو علی (ع) خطاب به کسانی که در دوستی او راه افراط و تفریط را می پویند می فرماید: «من کوچک تر از آنچه هستم که تو می گویی، لکن از آنچه در سر داری، بالاتر ام.» گاهی نیز ارادت ما به علی، ارادتی ایزاری است. علی را دوست داریم چون ساقی کوثر است، «قسیم النار و الجنة» است. واسطه رحمت است و صاحب مسند شفاعت (شفیع باذن الله). البته دوست داشتن علی (ع) و سایر بزرگان دینی به امید برخورداری از شفاعت - اگر فرد قابلیت شفاعت را داشته باشد - طبق آیات و روایات امری ممدوح و پسندیده است. ولی اگر دوستی ما با اهل بیت (علیهم السلام) فقط و فقط به طمع استفاده از این امتیازات و به تعبیر عامیانه تر به سودای رانت خواری و پارتی بازی باشد، مذموم است. چنان که شهید مطهری می گوید: «شفاعت اقسامی دارد که برخی از آنها نادرست و ظالمانه است و در دستگاه الهی وجود ندارد، ولی برخی صحیح و عادلانه است و در دستگاه الهی نیز وجود دارد. نوع نادرست شفاعت که به دلایل عقلی و نقلی مردود شناخته شده این است که گناهکار بتواند وسیله ای برانگیزد و به توسط آن از نفوذ حکم الهی جلوگیری کند. درست همان طوری که در پارتی بازی های اجتماعات منحنط بشری تحقق دارد...» (شهید مطهری، مجموعه آثار، ج ۱، چاپ پنجم، انتشارات صدر، ص ۲۴۷) نکته دیگر این که طبق آیات قرآن «اصحاب یمین» در دایره شفاعت بزرگان دین و اولیاء الله قرار می گیرند. کسانی که از «ایمان و عمل صالح» برخوردارند و ناخواسته دچار خطر و لغزش شده و توبه کرده اند. و اما پرستش خدا و دوستی اهل بیت و حضرت علی (علیهم السلام) اگر صرفاً به سودای بهشت و طمع «شفاعت» باشد، دوستی و محبتی کاسبکارانه و خودخواهانه است. همچنان که امیر مؤمنان در حدیثی با اعلام برائت از پرستشی این چنین می فرماید:

«إِلَهِي مَا عَبْدُكَ خَوْفًا مِنْ نَارِكَ وَلَا طَمَعًا فِي جَنَّتِكَ وَلَكِنْ وَجَدْتُكَ أَهْلًا لِلْعِبَادَةِ فَعَبَدْتُكَ: پروردگارا، تو را از وحشت دوزخ و به سودای بهشت عبادت نکردم، بلکه تو را شایسته عبادت دیدم و پرستیدم.» دوست داشتن کاسبکارانه که بر اصل «ادوستد» استوار است، محصول نوعی حسابگری دینی است. در شعر دینی و آئینی نیز این چنین است. یعنی شاعر بر اساس همین حسابگری ها برای اهل بیت شعر می گوید. بیتی می گوید و بیتی در آخرت را طلب می کند. قصیده ای می گوید و قصری در آخرت را قصد می کند! این جنس از عبادت، به قول حضرت امیر (ع)، عبادت تاجرمانه است. یعنی من با خدا و خاندان رسالت وارد نوعی داد و ستد شده ام. برای خاندان رسالت شعر می گویم که در دنیا به من بگویند: «شاعر آئینی» «ذاکر آل الله»، «مداح اهل بیت» و... یک قداسی توی جامعه برای خودم دست و پا کنم. موقعیت و جایگاهی که به وسیله آن بتوانم خودم را بالا بکشم. در این سبک دوست داشتن، ما پیش و بیش از دوستی علی، خودمان را دوست داریم. مثل کارمندی که به رئیسش - به اعتبار این که بر مسند قدرت است - اظهار دوستی و ارادت می کند و برایش نامه «فدایت شوم» می نویسد تا از غضبش در امان بماند و حقوق و مزایا و پاداش و اضافه کارش برقرار باشد! ولی انتظار علی (ع) از مجانش، چیزی ورای مدح و منقبت و شیفتگی و دل سپردگی صوری و ساختگی است. مولی الموحدین علی (ع) از مجانش پیش و بیش از هر چیزی، انتظار تبعیت و پیروی دارد. پیروی نیز تنها با اظهار ارادت زبانی ممکن نیست و نیاز به شناخت و معرفت دارد. چون زیر ساخت محبت واقعی «معرفت» است. امام علی نیز در حدیثی می فرماید: «من احبنا فليعمل بعملا و ليتجلبب الورع: هر که ما را دوست دارد، باید مثل ما عمل کند و لباس پرهیزگاری را جامعه و پوشش خود قرار دهد.» (بحار الانوار، ج ۱، ص ۹۲) از همین رو شعر علوی به صورت هنرمندانه باید به تبیین و تحلیل این مهم بپردازد که دوستدار علی کسی است که همچون «عمار» و «سلمان»، آن حضرت را اسوه و الگوی زندگی خویش قرار دهد و سبک زندگی علوی و سیره عملی آن حضرت را که بر پایه توحید، یکتاپرستی و بندگی استوار است، برای خود برگزیند. آری، دلی که جای محبت علی است، باید از آلودگی نفس اماره و وسوس شیطانی انس و جن پاک باشد:

خجلوت دل نیست جای صحبت اغیار

دیو چو بیرون رود فرشته درآید

بنابراین اگر ادعای دوستی علی را داریم و می خواهیم در شمار مجبان واقعی اش باشیم، باید در شعر علوی در کنار محبت، به «معرفت علوی» هم بپردازیم. اینکه علی که بود، چه کرد و چه می خواست؟ برای تحقق این مهم، سیمای راستین علی را نه در آینه غبار گرفته غرض ورزی معاندان «نه» در باورهای خرافی غالی گران، بلکه در آینه بی غبار قرآن و نهج البلاغه باید به تماشا بنشینیم. برای مثال در شعر علوی تاکنون به مؤلفه های حکومتی امام

عقلش را کور نکرده، بلکه به نور معرفت بینا کرده است. حسن ختام را به شعری از «افشین علا» اختصاص می دهیم:

از شام ها گریخت شمیم تو یاعلی

ایام شد تهی ز نسیم تو یاعلی

گفتی دهید سهم خلافت به دیگری

با آن که کس نبود سهم تو یاعلی

با چشم بسته رد شدی از «فسق در نهان»

این گونه بود حفظ حرم تو یاعلی

وحشت نداشت از تو کسی وقت اعتراض

لکنت کسی نداشت ز بیم تو یاعلی

بر خصم، راه آب نیستی اگرچه بست

در کربلا به ذبح عظیم تو یاعلی

بر نعش طلحه نیز به زاری غرضی

زیرا که بود یار قدیم تو یاعلی

بعد از جمل، جمیله پیغمبرت ندید

جز رحم، از وجود رحیم تو یاعلی

گفتی چو بندگان ندوید از پی ام، به خلق

ای لشکر فرشته ندیم تو یاعلی

ترسا شکایت از تو به اسلام چون که برد

تسلیم بود قلب سلیم تو یاعلی

ترسا چو شد به اسیم، خطاب و تو «یا امیر»

آشفته گشت روی بسیم تو یاعلی

محکوم بی گناه من ای شاه بی شهود!

نازد قضا به حکم حکیم تو یاعلی

چشم برادر، آتش خشم تو را چشید

بی هیچ بهره از زر و سیم تو یاعلی

فرقی نبود بین غذای تو با اسیر

جانم فدای فرق دو نیم تو یاعلی

بعد از تو تکیه گاه برای بشر نماد

تنها نه شیعه ماند تیم تو یاعلی...

ج ۲، ح ۹۰۵۶
۳ - عمل صالح: «بِالصَّالِحَاتِ يَسْتَدْلُ عَلَى الْإِيمَانِ: با عمل های صالح، به ایمان کسی استدلال می شود، یعنی عمل صالح، دلیل دین داری است / نهج البلاغه، خطبه ۱۵۶»

۴ - اهتمام به واجبات: «مَا أَوْهَنَ الدِّينَ كَتَضْيِيعِ الْفُرَاقِ؛ هیچ چیز، مانند تباه ساختن واجبات، دین را سست نمی کند. / علی بن محمد لیثی واسطی، عیون الحکم والمواعظ، ج ۲، ح ۸۶۸»

۵ - راستگویی و امانت داریک: «إِذَا اتَّيَمَّنْتَ إِذَا اتَّيَمَّنْتَ وَلَا تَنْهَمْ غَيْرَكَ إِذَا اتَّيَمَّنْتَ فَإِنَّهُ لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ؛ اگر امانت شمرده شدی، امانت را برگردان و اگر کسی را امان قرار دادی، به او تهمت مزن. همانا کسی که امانت ندارد، ایمان ندارد. / علی بن محمد لیثی واسطی، عیون الحکم والمواعظ، ج ۲، ح ۲۲۱۶»

۶ - وفای به عهد: «مِنْ دَلَائِلِ الْإِيمَانِ الْوَفَاءُ بِالْعَهْدِ؛ از نشانه های ایمان، وفای به عهد است. / علی بن محمد لیثی واسطی، عیون الحکم والمواعظ، ج ۲، ح ۸۷۲۴»

۷ - فداکردن دنیا برای دین: «لَا تُضْلَحْ دُنْيَاكَ بِمُحَقِّ دِينِكَ فَتَكُونَ مِنَ الْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا؛ با نابودکردن دینت، دنیای خودت را آباد مکن که از زبان کارترین افراد خواهی بود. / نهج البلاغه، نامه ۴۳»

۸ - دوستی و دشمنی در راه خدا: «الْمُؤْمِنُ مَنْ كَانَ حُبُّهُ لِلَّهِ وَبُغْضُهُ لِلَّهِ وَأُخْدَهُ لِلَّهِ وَتَرَكَهُ لِلَّهِ؛ مؤمن، کسی است که دوستی و دشمنی و گرفتن و نگرفتن، برای خدا باشد. / تمیمی آمدی، غرر الحکم ودرر الکلم، ح ۹۰۳۱. [۳۲]. همان، ح ۱۷۴۲»

۹ - تعادل در حال خشم و رضا: ثَلَاثٌ مَنْ كُنْ فِيهِ فَقَدْ اكْمَلَ الْإِيمَانَ: الْعَدْلُ فِي الْغَضَبِ وَالرِّضَا، وَالْقَصْدُ فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى، وَأَعْتِدَالُ الْخَوْفِ وَالرَّجَاءِ؛ سه چیز است که در هر کس باشد، ایمانش را کامل ساخته است: عدالت در حال غضب؛ رضا و میانه روی در حال فقر و ثروتمندی؛ توازن بیم و امید. / علی بن محمد لیثی واسطی، عیون الحکم والمواعظ، ج ۱، ح ۴۵۷۳»

۱۰ - دین داری واقعی؛ نه زبانی: «وَصَارَ دِينَ أَحَدِكُمْ لَعْنَةً عَلَى لِسَانِهِ؛ دین هریک از شما، لقلقه زبانش شده است. / نهج البلاغه، خطبه ۱۱۳»

۱۱ - ظلم ستیزی: از توصیه های حضرت علی علیه السلام - در بستر

امروز در تاریخ

فہرست مباحثہ رسمی استاد در تاریخ

به نوشته سه گاهنامه جداگانه، هفتم، هشتم یا ۱۳ آگوست سال ۴۲۵ میلادی، شاه وقت ایران، بهرام پنجم (بهرام گور)، درخواست تئودورس دوم، امپراتور روم را پذیرفت که استادان ایرانی بتوانند در صورت تمایل برای تدریس در دانشگاه نوینیا قسطنطنیه (استانبول) به این شهر بروند و این موافقت در «کارنامه» یا روزنامه (روزنامه) دربار شاهی آن زمان درج شده است. مورخان اروپایی، از این توافق به عنوان نخستین «مبادله رسمی استاد» در طول تاریخ یاد کرده اند که از آن پس مرسوم شده و کم کم بزرگی به انتقال دانش است.

ابراز نگرانی آیزنهاور از فعالیت حزب توده در ایران

۱۶ مرداد ۱۳۳۲ ژنرال دوايت ديويديز، رئيس جمهوري وقت امريکا در يک مصاحبه عمومي نگراني عميق دولت امريکا از گسترش فعاليت و نفوذ حزب توده در ايران و احتمال کمونيست شدن اين کشور، و از اينجا گسترش کمونيسم در منطقه را اعلام کرد و گفت وی در برابر اين وضعيت نمي تواند ساکت بنشيند و دست روي دست بگذارد.

متعاقب انتشار مصاحبه آیزنهاور، حزب توده در تهران بر ضد آمریکا دست به یک رشته تظاهرات خیابانی زد که به نوشته مورخین، باعث تأیید ادعای آیزنهاور در اذهان جهانیان شد و به تقویت بهانه او انجامید.

جمشید آموزگار به نخست‌وزیری رسید

۱۶ مرداد ۱۳۵۶ جمشید آموزگار، دبیر کل حزب رستاخیز که قبلاً به مدت ۹ سال وزیر دارایی و نماینده ایران در مذاکرات نفتی و پیش آن وزیر کشور، کار و بهداری بود و همچنین از دانشگاه کرنل آمریکا مدرک دکترای مهندسی گرفته بود، به نخست‌وزیری منصوب شد. در همین روز اعلام شد که هوذا وزیر دربار مستطوب شده‌است.

شایور بختیار دریاریسی کشته شد

ششم آگوست ۱۹۹۱ اعلام شد که شاپور بختیار، آخرین نخست‌وزیر نظام سلطنتی ایران، در محل سکونتش در پاریس کشته شده است. معاینه جسد نشان داد که قتل ساعت‌ها پیش از کشف قضیه صورت گرفته بود. «سروش کتبی» - منشی بختیار نیز با او کشته شده بود. قتل، با ضربات متعدد جاذق صورت گرفته بود.

www.iranianshistoryonthistoday.com

قاب امر وز

جشن عید غدیر در حرم رضوی / عکس از: خبرگزاری حوزه

میرایہ

شعر در وصف تو لالی بیش نیست
گفتنت حرف محالی بیش نیست
پیشی اشکت آبِ اقیانوس هم
قطره آبِ زلالی بش نیست

جلوه های تو که باشد آفتاب
قطعه سرخ زغالی بیش نیست
هر کجایش رد پای دست توست
ذات این عالم سفالی بیش نیست
حرف ما از تو نماد جهل ماست
پاسخ ما هم سؤالی بیش نیست
رضا جعفری

۵۳۱۴ جدول شرح در متن

غلامحسین باغبان

[illegible]

سودو کو

2A-1

								۶
						۴	۸	
۴		۵		۷		۹	۳	
		۳		۶	۴	۸		
۸			۱					۳
		۷	۳	۲		۱		
	۱	۹		۵		۶		۲
	۲	۴						
۶								

۷	۹	۵	۸	۱	۲	۴	۶	۳
۴	۶	۳	۷	۹	۵	۸	۱	۲
۸	۱	۲	۴	۶	۳	۷	۹	۵
۵	۷	۹	۲	۳	۸	۱	۴	۶
۱	۸	۴	۵	۷	۶	۲	۳	۹
۲	۳	۶	۹	۴	۱	۵	۷	۸
۶	۵	۷	۱	۲	۹	۳	۸	۴
۹	۴	۸	۳	۵	۷	۶	۲	۱
۳	۲	۱	۶	۸	۴	۹	۵	۷

حل ۲۸۰۰

چهل سال پیش در همین روز

تمامی مطالب از روزنامه اطلاعات روز پنجشنبه ۱۶ مردادماه ۱۳۵۹
(برای ۲۵ بهمن ۱۴۰۰: ۷ اوت ۱۹۸۰) نقل شده است.

**گزینش نخست وزیر و وزیران باید به صلاح دید و انتخاب
رئیس جمهوری باشد**

بنابه گزارش خبرنگار اعزامی خبرگزاری پارس
دکتر ابوالحسن بنی صدر رئیس جمهوری دیروز طی
سخنانی در اجتماع مردم بندر انزلی لزوم وحدت کار و
تلاش بیشتر و مصرف کمتر را یادآور شد.

رئیس جمهوری با اشاره به این نکته که من نمی توانم مسئولیت دولتی را که تشخیص بدهم نمی تواند با من کار کند، پذیرم و یادآوری این نکته که تا بتوانم مقاومت می کنم تا دولتی که بر سر کار می آید توانایی همکاری همه جانبه و وسیع با رئیس جمهوری و قوه مقننه را داشته باشد گفت: در قانون اساسی پیشنهاد نخست وزیر با رئیس جمهوری است و وزرا باید با تصویب او انتخاب بشوند و تنظیم قانون اساسی به این صورت به این خاطر است که دستگاه اجرایی کشور از هماهنگی کامل برخوردار باشد، بنابراین نمی توان پذیرفت که عده ای همکاری برای رئیس جمهوری به گریز نیند بدون اینکه نظر او را در این زمینه ببینند...

۱۳ عامل کودتای آمریکایی تیر باران شدند

روابط عمومی دادستانی کل انقلاب جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: شعبه اول دادگاه انقلاب اسلامی مرکز برای رسیدگی به اتهامات ۱۳ تن که در کودتای نافرجام علیه جمهوری اسلامی ایران در چهارشنبه شب ۵۹/۴/۱۸ شرکت داشتند. از تاریخ ۵۹/۵/۱۳ تا ۵۹/۵/۱۵ متناوباً با تشکیل جلسه محاکمه داد و پس از قرائت کیفرخواست و استماع مدافعات و آخرین دفاعیات متهمان دادگاه ختم دادرسی را اعلام کرده و وارد شور شد و متهمین را مجرم شناخت و به عنوان یایغیان بر امام عادل جمهوری اسلامی ایران و همچنین داشتن پشتیبان تجهیز کننده نیرومندی چون آمریکا و اسرائیل مفید الی الارض و محارب با خدا و رسول خدا تشخیص داده و به اعلام محکوم کرد.

۶ نفر در کهگیلویه و بویر احمد دستگیر شدند

ياسـوج - خبر گزاري پارس: مهربا اکبريان
دادستان انقلاب اسلامي استان کهکيلويه و بويراحمد
در گفتگوي با خبر گزاري پارس در رابطه با طرح
کودتاي اخير گفت: ۶ نفر به جرم شرکت در طرح
کودتا دستگير و بازداشت شدند و مقدمات تحقيقات
اوليه آنان نيز از سوي دادستان شروع شده است.

فروشگاه‌های کوروش به «قدس» تغییر نام یافت

در آستانه فرا رسیدن روز قدس به پیشنهاد هیات مدیره منتخب دولت در فروشگاه‌های کوروش و با تصویب وزارت بازرگانی، فروشگاه‌های کوروش از امروز به فروشگاه‌های قدس تغییر نام یافت.

صبح امروز حمید موسوی عضو هیات مدیره جدید منتخب دولت در فروشگاه‌های کوروش ضمن اعلام این خبر گفت: به همین مناسبت و نیز به خاطر نزدیک شدن فروشگاه‌های قدس «کوروش سابق» مراسم برگزار خواهد شد.

۱۰ نفر در آموزش و پرورش آذربایجان شرقی پاکسازی شدند

تبریز - خبرنگار اطلاعات: به دستور مدیر کل اداره آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی، ۱۰۱ تن از افرادی که پرونده‌های آنان از سوی هیات پاکسازی استان مورد بررسی قرار گرفته است، مشمول تصفیه، منفصل از خدمت، اخراج و یا بازنشسته شدند. بررسی بقیه پرونده‌ها نیز ادامه دارد و نتیجه به زودی اعلام خواهد شد.

خط امام افشای گروه هاست، نه حمله به مراکز آنها

آیت‌الله موسوی اردبیلی دادستان کل کشور در گفتگویی در مورد حمله به گروه‌ها و ادارات که معمولاً با نام مقدس اسلام صورت می‌گیرد و اینکه عمل این عده چه تاثیری در روند انقلاب خواهد داشت؟ گفت:

هر گونه هرج و مرج، بی‌نظمی، خدشه‌دار ساختن امنیت قضایی و مخالفت با مواد مصرح قانون اساسی و قوانین روشن اسلام صدمه و خسارت جبران‌ناپذیر به انقلاب می‌زند.

دادستان کل کشور در پایان افزود: آن چه خط امام است افشای گروه هاست و حمله به دفتر و مراکز آنها در خط امام نیست.